

21998A0703(01)

L 189/17

DZIENNIK URZĘDOWY WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

3.7.1998

POROZUMIENIE**w sprawie wykonania postanowień Konwencji Narodów Zjednoczonych o Prawie Morza z dnia 10 grudnia 1982 roku, odnoszących się do ochrony międzystrefowych zasobów rybnych i zasobów rybnych masowo migrujących i zarządzania nimi**

PAŃSTWA-STRONY NINIEJSZEGO POROZUMIENIA,

ODWOŁUJĄC SIĘ do stosownych postanowień Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza z dnia 10 grudnia 1982 roku,

ZDECYDOWANE zapewnić długoterminową ochronę i zrównoważone wykorzystywanie zasobów rybnych międzystrefowych i masowo migrujących,

ZDECYDOWANE usprawnić w tym celu współpracę między państwami,

WZYWAJĄC do bardziej efektywnego egzekwowania środków ochrony i zarządzania przyjętych w odniesieniu do takich zasobów rybnych przez państwa bandery, państwa portowe i państwa nadbrzeżne,

CHCĄC zająć się przede wszystkim problemami określonymi w rozdziale 17 obszar C objęty programem, Agendy 21 przyjętej na Konferencji Narodów Zjednoczonych w sprawie Środowiska i Rozwoju, polegającymi na tym, że zarządzanie połowami na pełnym morzu jest na wielu obszarach niedostateczne i niektóre zasoby są przełowione; zwracając uwagę, że występują problemy związane z nieregulowanymi połowami, nadmierną kapitalizacją, zbyt rozbudowaną flotą, zmianą bander statków w celu ucieczki przed kontrolami, niedostatecznie selektywnym sprzętem, nierzetelnymi bazami danych i brakiem dostatecznej współpracy między państwami,

ZOBOWIĄZUJĄC SIĘ do prowadzenia odpowiedzialnych połowów,

ŚWIADOME potrzeby unikania szkodliwego oddziaływania na środowisko morskie, zachowania zróżnicowania biologicznego, utrzymania integralności ekosystemów morskich i zminimalizowania ryzyka długoterminowych lub nieodwracalnych skutków działań połowowych,

UZNAJĄC potrzebę udzielenia szczególnej pomocy, w tym pomocy finansowej, naukowej i technologicznej, aby umożliwić państwom rozwijającym się skuteczny udział w ochronie, zarządzaniu i trwałym użytkowaniu zasobów rybnych międzystrefowych i masowo migrujących,

PRZEKONANE, że porozumienie w sprawie wykonania stosownych postanowień Konwencji przysłużyłoby się najlepiej tym celom i przyczyniło do utrzymania pokoju i bezpieczeństwa na świecie,

ZAPEWNIAJĄC, że sprawy nieregulowane Konwencją lub niniejszym Porozumieniem w dalszym ciągu są regulowane ogólnymi przepisami i zasadami prawa międzynarodowego,

UZGODNIŁY, CO NASTĘPUJE:

CZĘŚĆ I**POSTANOWIENIA OGÓLNE****Artykuł 1****Stosowanie terminów i zakresu**

1. Do celów niniejszego Porozumienia:

- a) „Konwencja” oznacza Konwencję Narodów Zjednoczonych o prawie morza z dnia 10 grudnia 1982 roku;
- b) „środki ochrony i zarządzania” oznaczają środki mające na celu ochronę jednego lub kilku gatunków żywych zasobów morskich i zarządzanie nimi, przyjęte i stosowane zgodnie ze stosownymi przepisami prawa międzynarodowego, jak to odzwierciedlają Konwencja i niniejsze Porozumienie;

c) „ryby” oznaczają również mięczaki i skorupiaki, z wyłączeniem gatunków prowadzących osiadły tryb życia określonych w artykule 77 Konwencji; oraz

d) „układ” oznacza mechanizm współpracy utworzony zgodnie z Konwencją i niniejszym porozumieniem przez dwa lub większą liczbę państw, między innymi w celu ustanowienia środków ochrony i zarządzania w subregionie lub regionie w odniesieniu do jednego lub kilku zasobów rybnych międzystrefowych i masowo migrujących.

2. a) „Państwa-Strony” oznaczają państwa które wyraziły zgodę na zastosowanie się do niniejszego Porozumienia oraz dla których niniejsze Porozumienie jest wiążące.

- b) Niniejsze Porozumienie stosuje się *mutatis mutandis*:
- i) w stosunku do każdego podmiotu wymienionego w artykule 305 ustęp 1 litery c), d) i e) Konwencji, oraz
 - ii) z zastrzeżeniem artykułu 47, w stosunku do każdego podmiotu określonego jako „organizacja międzynarodowa” w artykule 1 załącznika IX do Konwencji

które stają się stroną niniejszego Porozumienia i w tym zakresie pojęcie „Państwa-Strony” odnosi się do tych podmiotów.

3. Niniejsze Porozumienie stosuje się *mutatis mutandis* w stosunku do innych podmiotów zajmujących się połowami, których statki prowadzą połowy na pełnym morzu.

Artykuł 2

Cel

Celem niniejszego Porozumienia jest zapewnienie długoterminowej ochrony i trwałego użytkowania zasobów rybnych międzystrefowych i masowo migrujących, w drodze efektywnego wykonywania stosownych postanowień Konwencji.

Artykuł 3

Stosowanie

1. O ile nie przewidziano inaczej, niniejsze Porozumienie stosuje się w odniesieniu do ochrony zasobów rybnych międzystrefo-

wych i masowo migrujących i zarządzania nimi poza obrębem obszarów podlegających jurysdykcji krajowej, z tym że artykuły 6 i 7 stosuje się również w odniesieniu do ochrony takich zasobów i zarządzania nimi w obrębie obszarów podlegających jurysdykcji krajowej, z zastrzeżeniem różnych systemów prawnych, które stosuje się na obszarach podlegających jurysdykcji krajowej i na obszarach przewidzianych w Konwencji.

2. Korzystając ze swoich suwerennych praw w celu badania i eksploatacji zasobów rybnych międzystrefowych i masowo migrujących, oraz ich ochrony i zarządzania nimi na obszarze podlegającym jurysdykcji krajowej, państwa nadbrzeżne stosują *mutatis mutandis* ogólne zasady wymienione w artykule 5.

3. Państwa należycie uwzględniają indywidualne możliwości rozwijających się państw w zakresie stosowania postanowień artykułów 5, 6 i 7 na obszarach podlegających jurysdykcji krajowej oraz ich potrzebę pomocy przewidzianej niniejszym Porozumieniem. W związku z tym w odniesieniu do obszarów podlegających jurysdykcji krajowej część VII stosuje się *mutatis mutandis*.

Artykuł 4

Związki między niniejszym Porozumieniem i Konwencją

Niniejsze Porozumienie w żadnym stopniu nie narusza praw, jurysdykcji i obowiązków państw będących stronami Konwencji. Niniejsze Porozumienie jest interpretowane i stosowane w kontekście Konwencji i w sposób zgodny z Konwencją.

CZEŚĆ II

OCHRONA ZASOBÓW RYBNYCH MIĘDZYSTREFOWYCH I MASOWO MIGRUJĄCYCH I ZARZĄDZANIE NIMI

Artykuł 5

Zasady ogólne

Aby chronić zasoby rybne międzystrefowe i zasoby rybne masowo migrujące oraz zarządzać nimi, państwa nadbrzeżne i państwa prowadzące połowy na pełnym morzu, spełniając swój obowiązek współpracy zgodnie z Konwencją:

- a) przyjmują środki mające na celu zapewnienie długoterminowej trwałości zasobów rybnych międzystrefowych i masowo migrujących, oraz promują cel, jakim jest ich optymalne wykorzystanie;
- b) zapewniają, że takie środki są poparte najlepszymi dostępnymi dowodami naukowymi i mają na celu utrzymanie lub odtworzenie zasobów na poziomie umożliwiającym uzyskanie maksymalnej trwałej wydajności, na podstawie oceny odpowiednich czynników środowiskowych i gospodarczych,

uwzględniając specjalne wymagania państw rozwijających się oraz biorąc pod uwagę strukturę połowów, współzależność zasobów i wszelkie ogólnie zalecane międzynarodowe minimalne standardy na szczeblu subregionalnym, regionalnym i światowym;

- c) stosują działania zapobiegawcze zgodnie z artykułem 6;
- d) oceniają wpływ połowów, innej działalności człowieka i czynników środowiskowych na docelowe zasoby i gatunki należące do tego samego ekosystemu albo powiązane lub uzależnione od zasobów docelowych;
- e) w razie potrzeby przyjmują środki ochrony i zarządzania w odniesieniu do gatunków należących do tego samego ekosystemu lub powiązanych z nim lub uzależnionych od niego zasobów docelowych, w celu utrzymania lub odtworzenia populacji takich gatunków powyżej poziomu, na którym ich rozmnażanie może być poważnie zagrożone;

- f) minimalizują poziom zanieczyszczenia, odpadów, odrzutów, strat w połowach spowodowanych przez utracony lub porzucony sprzęt, odłowu gatunków niebędących gatunkami docelowymi, zarówno w przypadku ryb jak i innych organizmów morskich (zwanymi dalej „gatunkami niebędącymi gatunkami docelowymi”), oraz oddziaływanie na towarzyszące lub uzależnione gatunki, w szczególności gatunki zagrożone, za pośrednictwem środków obejmujących w możliwym do osiągnięcia zakresie rozwój i stosowanie selektywnych, bezpiecznych dla środowiska, o odpowiedniej proporcji kosztu i efektywności technik i narzędzi połowowych;
- g) chronią zróżnicowanie biologiczne środowiska morskiego;
- h) podejmują środki mające na celu zapobieganie lub eliminowanie przełowienia i nadwyżki mocy połowowej oraz zapewnienie, że poziomy nakładu połowowego nie przekraczają poziomów wspólnych ze zrównoważonym wykorzystywaniem zasobów połowowych;
- i) biorą pod uwagę interesy drobnych rybaków i rybaków utrzymujących siebie i rodzinę z połowów;
- j) terminowo gromadzą dokładne i kompletne dane związane z działalnością połowową dotyczącą między innymi pozycji statków, odłowu gatunków docelowych i gatunków niebędących gatunkami docelowymi oraz nakładu połowowego zgodnie z załącznikiem I, przekazują je sobie nawzajem, tak jak informacje uzyskane w ramach badawczych programów krajowych i międzynarodowych;
- k) promują i prowadzą badania naukowe oraz opracowują odpowiednie technologie wspomagające ochronę i zarządzanie połowami; oraz
- l) wprowadzają w życie i zapewniają środki w zakresie ochrony i zarządzania poprzez efektywne monitorowanie, kontrolę i nadzór.
- danych naukowych oraz wdrażanie unowocześnionych technik rozwiązywania problemów ryzyka i niepewności;
- b) stosują wytyczne ustanowione w załączniku II i określają na podstawie najlepszych dostępnych danych naukowych charakterystyczne dla danego zasobu punkty odniesienia oraz działania, które należy podjąć w przypadku przekroczenia tych punktów;
- c) biorą pod uwagę między innymi niejasności dotyczące wielkości i wydajności zasobów, punktów odniesienia, stanu zasobów w odniesieniu do tych punktów, poziomów i rozkładu śmiertelności przy połowach, oraz wpływ działalności połowowej na gatunki niebędące gatunkami docelowymi i gatunki towarzyszące lub uzależnione, jak również warunki środowiskowe i społeczno-ekonomiczne; oraz
- d) opracowują programy badawcze i zbierania danych mające na celu ocenę wpływu połowów na gatunki niebędące gatunkami docelowymi oraz gatunki towarzyszące lub uzależnione i ich środowisko, oraz przyjmują plany niezbędne dla zapewnienia ochrony takich gatunków i ochrony siedlisk o specjalnym znaczeniu.
4. Państwo podejmuje środki mające na celu zapewnienie, że z chwilą zbliżenia się do punktów odniesienia, nie zostaną one przekroczone. W razie ich przekroczenia, państwa podejmują bezzwłocznie działania określone w ustępie 3 litera b) w celu odtworzenia zasobów.
5. W przypadku gdy zaniepokojenie budzi stan zasobów docelowych lub zasobów niebędących zasobami docelowymi, państwa nasilają monitorowanie takich zasobów i gatunków w celu oceny ich stanu i efektywności środków ochrony i zarządzania. Państwa regularnie dokonują weryfikacji tych środków w świetle nowych informacji.
6. W przypadku nowych lub badawczych połowów państwa przyjmują jak najszybciej rozważne środki ochrony i zarządzania obejmujące m.in. ograniczenia połowów i nakładów połowowych. Środki takie obowiązują do momentu uzyskania wystarczających danych umożliwiających dokonanie oceny wpływu połowów na długoterminową trwałość zasobów, po czym środki ochrony i zarządzania oparte na takiej ocenie są wykonywane. W miarę potrzeby środki te uwzględniają stopniowy rozwój rybołówstwa.
7. Jeżeli jakieś zjawisko przyrodnicze ma znaczący negatywny wpływ na stan zasobów rybnych międzystrefowych i masowo migrujących, państwa przyjmują nadzwyczajne środki ochrony i zarządzania mające na celu zapewnienie, że działalność połowowa nie spowoduje zwiększenia takiego szkodliwego wpływu. Państwa przyjmują również takie nadzwyczajne środki w przypadku, gdy działalność połowowa stwarza poważne zagrożenie dla trwałości takich zasobów. Środki nadzwyczajne są wprowadzane tymczasowo i są oparte na najlepszych dostępnych dowodach naukowych.

Artykuł 6

Stosowanie podejścia ostrożnościowego

1. Państwa stosują w szerokim zakresie podejście ostrożnościowe w zakresie ochrony, zarządzania i eksploatacji zasobów rybnych międzystrefowych i masowo migrujących, w celu ochrony żywych zasobów morza i zachowania środowiska morskiego.
2. Państwa zachowują zwiększoną ostrożność w przypadku, gdy informacje są niepewne, nierzetelne lub niewystarczające. Brak odpowiednich informacji naukowych nie jest traktowany jako powód opóźnienia w zastosowaniu lub braku środków ochrony i zarządzania.
3. Wykonując podejście ostrożnościowe, państwa:
 - a) usprawniają proces decyzyjny w odniesieniu do ochrony zasobów połowowych i zarządzania nimi poprzez zdobywanie i przekazywanie sobie nawzajem najlepszych dostępnych

Artykuł 7

Spójność środków ochrony i zarządzania

1. Bez uszczerbku dla suwerennych praw państw nadbrzeżnych związanych z badaniem i eksploatacją, ochroną i zarządzaniem żywymi zasobami morskimi na obszarach podlegających jurysdykcji krajowej przewidzianych w Konwencji, oraz praw wszystkich państw w odniesieniu do ich obywateli do prowadzenia połowów na pełnym morzu zgodnie z postanowieniami Konwencji:

a) w odniesieniu do międzystrefowych zasobów rybnych, dane państwa nadbrzeżne i państwa, których obywatele prowadzą połowy takich zasobów na przylegających obszarach pełnego morza, zabiegają we własnym zakresie lub za pośrednictwem stosownych mechanizmów współpracy przewidzianych w części III o uzgodnienie środków niezbędnych dla ochrony tych zasobów na sąsiadujących obszarach na pełnym morzu;

b) w odniesieniu do zasobów rybnych masowo migrujących, odpowiednie państwa nadbrzeżne i inne państwa, których obywatele prowadzą połowy takich zasobów w regionie, współpracują we własnym zakresie lub za pośrednictwem stosownych mechanizmów współpracy przewidzianych w części III w celu zapewnienia ochrony i promowania celu, jakim jest optymalne wykorzystanie takich zasobów w całym regionie, zarówno na obszarach podlegających jurysdykcji krajowej, jak i poza obrębem tych obszarów.

2. Środki ochrony i zarządzania ustanowione w odniesieniu do pełnego morza oraz środki przyjęte w odniesieniu do obszarów podlegających jurysdykcji krajowej są spójne, aby w pełni zapewnić ochronę i zarządzanie zasobami rybnymi międzystrefowymi i masowo migrującymi. W związku z tym państwa nadbrzeżne i państwa prowadzące połowy na pełnym morzu mają obowiązek współpracy do celów związanych z ustanowieniem zgodnych środków w odniesieniu do takich zasobów. Określając spójne środki ochrony i zarządzania państwa:

a) biorą pod uwagę środki ochrony i zarządzania przyjęte i zastosowane zgodnie z artykułem 61 Konwencji w odniesieniu do tych samych zasobów przez państwa nadbrzeżne na obszarach podlegających jurysdykcji krajowej oraz zapewniają, aby środki ustanowione w odniesieniu do takich zasobów na pełnym morzu nie obniżały skuteczności takich środków;

b) biorą pod uwagę poprzednio uzgodnione środki, ustanowione i zastosowane na pełnym morzu zgodnie z postanowieniami Konwencji w odniesieniu do tych samych zasobów przez odpowiednie państwa nadbrzeżne i państwa prowadzące połowy na pełnym morzu;

c) biorą pod uwagę poprzednio uzgodnione środki ustanowione i zastosowane zgodnie z postanowieniami Konwencji w odniesieniu do tych samych zasobów przez subregionalną lub regionalną organizację zarządzającą połowami lub układ;

d) biorą pod uwagę biologiczną jednolitość i inne biologiczne charakterystyki zasobów oraz zależności między rozmieszczeniem zasobów, łowiska i geograficzną specyfikę danego regionu, uwzględniając zakres, w jakim zasoby występują i są połowane na obszarach podlegających jurysdykcji krajowej;

e) biorą pod uwagę indywidualną zależność państw nadbrzeżnych i państw prowadzących połowy danych zasobów na pełnym morzu; oraz

f) zapewniają, aby takie środki nie miały szkodliwego wpływu na całość żywych zasobów morskich.

3. Zobowiązując się do współpracy państwa czynią wszelkie starania, aby w rozsądnym terminie ustalić spójne środki ochrony i zarządzania.

4. Jeżeli nie można osiągnąć porozumienia w rozsądnym terminie, którekolwiek z zainteresowanych państw może odwołać się do procedur rozstrzygania sporów przewidzianych w części VIII.

5. W oczekiwaniu na porozumienie w sprawie spójnych środków ochrony i zarządzania, zainteresowane państwa czynią wszelkie starania w duchu zrozumienia i współpracy, aby zawrzeć tymczasowe porozumienia mające charakter praktyczny. W przypadku gdyby nie były w stanie zgodzić się na takie porozumienie, którekolwiek z zainteresowanych państw może w celu uzyskania tymczasowych środków przedstawić spór do rozstrzygnięcia do sądu lub trybunału zgodnie z procedurami rozstrzygania sporów przewidzianych w części VIII.

6. Tymczasowe porozumienia lub wprowadzone albo zalecone środki, zgodnie z ustępem 5, uwzględniają postanowienia niniejszej części, mają należyty wzgląd na prawa i obowiązki wszystkich zainteresowanych państw, nie narażają na niebezpieczeństwo i nie utrudniają osiągnięcia ostatecznego porozumienia w sprawie zgodnych środków ochrony i zarządzania, oraz pozostają bez uszczerbku dla ostatecznego wyniku procedury rozstrzygania sporu.

7. Państwa nadbrzeżne regularnie informują państwa prowadzące połowy na pełnym morzu w subregionie lub regionie, we własnym zakresie lub za pośrednictwem odpowiednich subregionalnych lub regionalnych organizacji do spraw zarządzania połowami, albo układów, lub w inny sposób, o środkach, jakie przyjęły w odniesieniu do międzystrefowych zasobów rybnych i masowo migrujących na obszarach podlegających ich jurysdykcji krajowej.

8. Państwa prowadzące połowy na pełnym morzu regularnie informują pozostałe zainteresowane państwa, we własnym zakresie lub za pośrednictwem odpowiednich subregionalnych lub regionalnych organizacji do spraw zarządzania połowami, lub układów, lub w inny sposób, o środkach, jakie przyjęły w związku z regulacją działalności statków pływających pod ich banderą, które prowadzą połowy takich zasobów na pełnym morzu.

CZĘŚĆ III

**MECHANIZMY MIĘDZYNARODOWEJ WSPÓŁPRACY DOTYCZĄCEJ ZASOBÓW RYBNYCH
MIĘDZYSTREFOWYCH I MASOWO MIGRUJĄCYCH***Artykuł 8***Współpraca w zakresie ochrony i zarządzania**

1. Państwa Członkowskie i państwa prowadzące połowy na pełnym morzu zgodnie z Konwencją realizują współpracę w stosunku do międzystrefowych zasobów rybnych i zasobów rybnych masowo migrujących we własnym zakresie lub za pośrednictwem odpowiednich subregionalnych lub regionalnych organizacji do spraw zarządzania połowami, albo układów, lub w inny sposób, uwzględniając indywidualne cechy subregionu lub regionu dla zapewnienia skutecznej ochrony i zarządzania takimi zasobami.

2. Państwa podejmują konsultacje w dobrej wierze i bez zwłoki, w szczególności w przypadku, gdy istnieją dowody potwierdzające, że dane międzystrefowe zasoby rybne i zasoby rybne masowo migrujące mogą być zagrożone nadmierną eksploatacją, lub w przypadku gdy powstaje nowy rodzaj rybołówstwa w odniesieniu do tych zasobów. W tym celu konsultacje mogą być zapoczątkowane na wniosek któregośkolwiek z zainteresowanych państw, mając na względzie ustanowienie odpowiednich układów mających na celu ochronę i zarządzanie zasobami. W oczekiwaniu na uzgodnienie takich układów państwa przestrzegają postanowień niniejszego Porozumienia i postępują w dobrej wierze, mając należyty wzgląd na prawa, interesy i obowiązki innych państw.

3. W przypadku gdy subregionalna lub regionalna organizacja do spraw zarządzania połowami posiada kompetencje, albo przewiduje je układ, w zakresie ustanawiania środków ochrony i zarządzania w odniesieniu do konkretnych międzystrefowych zasobów rybnych lub zasobów rybnych masowo migrujących, państwa prowadzące połowy zasobów na pełnym morzu i odpowiednie państwa nadbrzeżne wypełniają swój obowiązek w zakresie współpracy, poprzez przystąpienie do takiej organizacji lub układu lub wyrażenie zgody na stosowanie środków ochrony i zarządzania ustanowionych przez taką organizację lub zawartych w takim układzie. Państwa posiadające istotny interes w zakresie danych połowów, mogą przystąpić do takiej organizacji lub układu. Warunki udziału w takiej organizacji lub układzie nie wykluczają członkostwa lub uczestnictwa takich państw, ani też nie dyskryminują one żadnego państwa lub grupy państw posiadających istotny interes w zakresie danych połowów.

4. Tylko te państwa, które są członkami organizacji lub stronami układu, lub które wyrażają zgodę na stosowanie środków ochrony i zarządzania ustanowionych przez taką organizację lub w takim układzie, mają dostęp do zasobów połowowych, w stosunku do których stosuje się takie środki.

5. Jeżeli nie istnieje żadna subregionalna lub regionalna organizacja do spraw zarządzania połowami ani układ w celu ustanowienia środków ochrony i zarządzania w odniesieniu do

konkretnego międzystrefowego zasobu rybnego lub zasobu rybnego masowo migrującego, właściwe państwa nadbrzeżne lub państwa prowadzące połowy takich zasobów na pełnym morzu w subregionie lub regionie współpracują w celu ustanowienia takiej organizacji lub określenia stosownych uzgodnień w celu zapewnienia ochrony i zarządzania zasobami, oraz uczestniczą w pracach organizacji lub w pracach wynikających z układu.

6. Każde państwo zamierzające przedstawić propozycję podjęcia działań przez organizację międzyrządową posiadającą kompetencje w zakresie żywych zasobów, w przypadku gdy działania takie mają istotny wpływ na środki ochrony i zarządzania już ustanowione przez właściwą subregionalną lub regionalną organizację do spraw zarządzania połowami lub przez układ, powinno skonsultować się za pośrednictwem tej organizacji lub w ramach układu z jej członkami lub uczestnikami. Na ile to możliwe konsultacja taka powinna mieć miejsce zanim propozycja zostanie przedstawiona organizacji międzyrządowej.

*Artykuł 9***Subregionalne i regionalne organizacje do spraw
zarządzania połowami i układy**

1. Ustanawiając subregionalne i regionalne organizacje do spraw zarządzania połowami lub zawierając układy w sprawie zarządzania połowami subregionalnymi i regionalnymi, w odniesieniu do zasobów rybnych międzystrefowych lub zasobów rybnych masowo migrujących, państwa dokonują uzgodnień między innymi w sprawie:

- a) zasobów, w stosunku do których stosuje się środki ochrony i zarządzania, biorąc pod uwagę biologiczną charakterystykę wspomnianych zasobów i charakter danych połowów;
- b) obszarów stosowania, biorąc pod uwagę artykuł 7 ustęp 1 i charakterystykę subregionu lub regionu, w tym czynniki socjoekonomiczne, geograficzne i środowiskowe;
- c) wzajemnych zależności między pracami nowej organizacji lub funkcjonowaniem układu a rolą, celami i działaniami wszelkich stosownych istniejących organizacji do spraw zarządzania połowami lub układów; oraz
- d) mechanizmów, dzięki którym organizacja lub układ uzyskuje opinie naukowe i dokonuje przeglądu stanu zasobów, włącznie z ustanowieniem naukowego organu doradczego w miarę potrzeby.

2. Państwa współpracujące przy tworzeniu subregionalnej i regionalnej organizacji do spraw zarządzania połowami lub przy zawieraniu układu, informują pozostałe państwa, o których wiedzą, że posiadają istotny interes w pracach proponowanej organizacji lub układzie, o takiej współpracy.

Artykuł 10

Funkcje subregionalnych i regionalnych organizacji do spraw zarządzania połowami i układów

Wypełniając swoje zobowiązania w zakresie współpracy za pośrednictwem subregionalnych lub regionalnych organizacji do spraw zarządzania połowami lub układów, państwa:

- a) uzgadniają między sobą i stosują środki ochrony i zarządzania w celu zapewnienia długoterminowej trwałości międzystrefowych zasobów rybnych i zasobów rybnych masowo migrujących;
- b) uzgadniają, jeśli jest to właściwe, prawa wynikające z uczestnictwa, takie jak np. przydziały dopuszczalnych połowów lub poziomów nakładu połowowego;
- c) przyjmują i stosują wszelkie ogólnie zalecane międzynarodowe minimalne normy w zakresie odpowiedzialnego prowadzenia operacji połowowych;
- d) zbierają i dokonują oceny opinii naukowych, dokonują przeglądu stanu zasobów i oceniają wpływ połowów na gatunki niebędące gatunkami docelowymi i gatunki z nimi związane lub od nich zależne;
- e) uzgadniają normy dotyczące gromadzenia, zgłaszania, weryfikacji i wymiany danych o połowach w odniesieniu do zasobów;
- f) dokonują kompilacji i rozpowszechniają dokładne i pełne dane statystyczne, w sposób opisany w załączniku I, aby zapewnić dostępność najlepszych opinii naukowych przy jednoczesnym zachowaniu poufności w stosownych przypadkach;
- g) promują i wykonują naukową ocenę zasobów oraz stosowne badania i rozpowszechniają ich wyniki;
- h) tworzą odpowiednie mechanizmy współpracy do celów efektywnego monitorowania, kontroli, nadzoru i przymusu;
- i) uzgadniają środki, które pozwolą dostosować się do interesów połowowych nowych członków organizacji lub uczestników układu;
- j) uzgadniają procedury decyzyjne ułatwiające przyjmowanie środków ochrony i zarządzania w stosownych terminach i w skuteczny sposób;

- k) popierają pokojowe rozstrzygnięcie sporów zgodnie z częścią VIII;
- l) zapewniają pełną współpracę ich właściwych krajowych agencji i branż przemysłowych w zakresie wykonywania zaleceń i decyzji podejmowanych w ramach organizacji lub układu; oraz
- m) prowadzą należytą reklamę środków ochrony i zarządzania ustanowionych w ramach organizacji lub układu.

Artykuł 11

Nowi członkowie lub uczestnicy

Określając charakter i zakres praw wynikających z członkostwa nowych członków subregionalnej lub regionalnej organizacji do spraw zarządzania połowami, lub nowych uczestników subregionalnego lub regionalnego układu w sprawie zarządzania połowami, państwa biorą między innymi pod uwagę:

- a) stan zasobów rybnych międzystrefowych i zasobów rybnych masowo migrujących, oraz aktualny poziom nakładu połowowego;
- b) indywidualne interesy, struktury połowów i praktyki połowowe nowych i starych członków lub uczestników;
- c) indywidualny wkład każdego nowego i starego członka lub uczestnika w środki ochrony i zarządzania zasobami, gromadzenie i dostarczanie dokładnych danych i prowadzenie badań naukowych dotyczących zasobów;
- d) potrzeby nadbrzeżnych morskich rybackich wspólnot, które utrzymują się głównie z połowu zasobów;
- e) potrzeby państw nadbrzeżnych, których gospodarki są w przeważającej mierze uzależnione od eksploatacji żywych zasobów morskich; oraz
- f) interesy rozwijających się państw w subregionie lub regionie, na obszarach których zasoby również występują, obszarach podlegających ich jurysdykcji krajowej.

Artykuł 12

Przejrzystość działań subregionalnych lub regionalnych organizacji do spraw zarządzania połowami lub układów

1. Państwa zapewniają przejrzystość procesów decyzyjnych i innych działań subregionalnych i regionalnych organizacji do spraw zarządzania połowami i układów.

2. Przedstawiciele innych międzyrządowych organizacji i przedstawiciele organizacji pozarządowych zainteresowanych zasobami rybnymi międzystrefowymi i zasobami rybnymi masowo migrującymi, uzyskują sposobność uczestniczenia w posiedzeniach odbywających się w ramach subregionalnych lub regionalnych organizacji do spraw zarządzania połowami lub układów, w charakterze obserwatorów lub innym, stosownie do okoliczności, zgodnie z procedurami danej organizacji lub układem. Procedury takie nie są w tym względzie nadmiernie restrykcyjne. Tego rodzaju międzyrządowe organizacje i organizacje pozarządowe mają bieżący dostęp do rejestrów i raportów takich organizacji i układów, z zastrzeżeniem zasad proceduralnych w sprawie dostępu do nich.

Artykuł 13

Umocnienie istniejących organizacji i układów

Państwa współpracują w zakresie umocnienia istniejących subregionalnych lub regionalnych organizacji do spraw zarządzania połowami i układów w celu zwiększenia ich efektywności pod względem ustanawiania i wykonywania środków ochrony zasobów rybnych międzystrefowych i zasobów rybnych masowo migrujących i zarządzania nimi.

Artykuł 14

Gromadzenie, dostarczanie informacji i współpraca w dziedzinie badań naukowych

1. Państwa dbają, aby statki rybackie pływające pod ich banderami dostarczały niezbędne informacje w celu wywiązania się przez te państwa ze zobowiązań w ramach niniejszego Porozumienia. W tym celu zgodnie z załącznikiem I, państwa:

- a) gromadzą i wymieniają dane naukowe, techniczne i statystyczne dotyczące łowisk z zasobami rybnymi międzystrefowymi i zasobami rybnymi masowo migrującymi;
- b) zapewniają, aby dane były gromadzone z dostateczną dokładnością dla ułatwienia efektywnej oceny zasobów, oraz dostarczane w terminie, aby spełnić wymagania subregionalnych lub regionalnych organizacji do spraw zarządzania połowami i układów; oraz
- c) podejmują właściwe środki w celu zweryfikowania dokładności takich danych.

2. Państwa współpracują bezpośrednio lub w ramach subregionalnych lub regionalnych organizacji do spraw zarządzania połowami, albo układów:

- a) w celu uzgodnienia specyfikacji danych i formatu, w jakim mają być one dostarczane do takich organizacji lub układów, biorąc pod uwagę charakter zasobów i łowiska z tymi zasobami; oraz

- b) w celu opracowywania technik analitycznych i metodologii oceny zasobów i dzielenia się nimi, w celu usprawnienia środków ochrony zasobów rybnych międzystrefowych i zasobów rybnych masowo migrujących i zarządzania nimi.

3. Zgodnie z częścią XIII Konwencji państwa współpracują ze sobą bezpośrednio lub za pośrednictwem właściwych międzynarodowych organizacji w celu zwiększenia swoich możliwości prowadzenia badań naukowych w dziedzinie rybołówstwa oraz wspierania badań naukowych związanych z ochroną i zarządzaniem zasobami rybnymi międzystrefowymi i zasobami rybnymi masowo migrującymi z korzyścią dla wszystkich. W tym celu państwo lub właściwa organizacja międzynarodowa prowadzące takie badania poza obszarami podlegającymi jurysdykcji krajowej, aktywnie wspierają publikacje i rozpowszechnianie wśród zainteresowanych państw wyników takich badań oraz informacji dotyczących ich celu i stosowanych metod, oraz na ile to możliwe, ułatwiają udział naukowcom z tych państw w takich badaniach.

Artykuł 15

Morza zamknięte i półzamknięte

Wykonując niniejsze Porozumienie na morzach zamkniętych lub półzamkniętych, państwa biorą pod uwagę naturalną charakterystykę takiego morza i postępują w sposób zgodny z częścią IX Konwencji i innymi jej postanowieniami.

Artykuł 16

Obszary na pełnym morzu całkowicie otoczone obszarem podlegającym jurysdykcji krajowej jednego państwa

1. Państwa prowadzące połowy zasobów rybnych międzystrefowych i zasobów rybnych masowo migrujących na obszarze pełnego morza otoczonego całkowicie wodami podlegającymi jurysdykcji krajowej jednego państwa, oraz takie państwo współpracują w celu ustanowienia środków ochrony i zarządzania w odniesieniu do takich zasobów na obszarze pełnego morza. Biorąc pod uwagę naturalną charakterystykę obszaru, państwa zwracają szczególną uwagę na ustanowienie spójnych środków ochrony i zarządzania w odniesieniu do takich zasobów w myśl artykułu 7. Środki przyjęte w odniesieniu do pełnego morza, uwzględniające prawa, obowiązki i interesy państwa nadbrzeżnego wynikające z Konwencji, są oparte na najlepszych dostępnych dowodach naukowych i uwzględniają również środki ochrony i zarządzania przyjęte i zastosowane w odniesieniu do tych samych zasobów zgodnie z artykułem 61 Konwencji przez państwo nadbrzeżne, na obszarze podlegającym jurysdykcji krajowej. Państwa uzgadniają również środki monitorowania, kontroli, nadzoru i wykonawcze w celu zapewnienia zgodności ze środkami ochrony i zarządzania w odniesieniu do pełnego morza.

2. Zgodnie z artykułem 8 państwa postępują w dobrej wierze i czynią wszelkie starania w celu bezzwłocznego uzgodnienia środków ochrony i zarządzania, które mają być stosowane podczas wykonywania czynności połowowych na obszarze określonym w ustępie 1. Jeżeli dane państwa prowadzące połowy i państwo nadbrzeżne nie są w stanie uzgodnić takich środków w rozsądnym

czasie, biorąc pod uwagę ustęp 1, stosują artykuł 7 ustępy 4, 5 i 6 dotyczące tymczasowych układów lub środków. W oczekiwaniu na ustanowienie takich tymczasowych układów lub środków, dane państwa wprowadzają środki dotyczące statków pływających pod ich banderami, aby statki te nie prowadziły połowów, które mogłyby zaszkodzić omawianym zasobom.

CZĘŚĆ IV

PAŃSTWA NIEBĘDĄCE CZŁONKAMI LUB STRONAMI

Artykuł 17

Państwa niebędące członkami organizacji i stronami układów

1. Państwo niebędące członkiem subregionalnej lub regionalnej organizacji do spraw zarządzania połowami lub stroną subregionalnego lub regionalnego układu w sprawie zarządzania połowami, oraz niewyrażające zgody na stosowanie środków ochrony i zarządzania ustanowionych przez taką organizację lub układ, nie jest zwolnione z obowiązku współpracy, zgodnie z Konwencją i niniejszym Porozumieniem, w zakresie ochrony i zarządzania istotnymi zasobami rybnymi międzystrefowymi i zasobami rybnymi masowo migrującymi.

2. Państwo takie nie zezwala statkom pływającym pod jego banderą do prowadzenia połowów zasobów rybnych międzystrefowych i zasobów rybnych masowo migrujących, które są przedmiotem środków ochrony i zarządzania ustanowionych przez taką organizację lub układ.

3. Państwa będące członkami subregionalnej lub regionalnej organizacji do spraw zarządzania połowami lub stronami subre-

gionalnego lub regionalnego układu w sprawie zarządzania połowami, indywidualnie lub zbiorowo wymagają od jednostek rybackich określonych w artykule 1 ustęp 3 posiadających statki rybackie na danym obszarze, pełnej współpracy z taką organizacją lub w ramach takiego układu pod względem wykonywania środków ochrony i zarządzania, ustanowionych przez tę organizację lub w ramach tego układu, tak aby środki takie były *de facto* stosowane w jak najdalej idącym zakresie w odniesieniu do działalności połowowej na stosownym obszarze. Tego rodzaju jednostki rybackie odnoszą korzyści z udziału w połowach na łowisku, które są proporcjonalne do ich zaangażowania w przestrzeganie środków ochrony i zarządzania w odniesieniu do zasobów.

4. Państwa będące członkami takiej organizacji do spraw zarządzania połowami lub stronami takiego układu, wymieniają informacje dotyczące działalności statków rybackich pływających pod banderami państw, które nie są członkami organizacji ani stronami układu, oraz które prowadzą połowy stosownych zasobów. Podejmują one kroki spójne z niniejszym Porozumieniem i prawem międzynarodowym, aby zapobiegać takiej działalności tych statków, która obniża skuteczność subregionalnych lub regionalnych środków ochrony i zarządzania.

CZĘŚĆ V

OBYWIAZKI PAŃSTWA BANDERY

Artykuł 18

Obowiązki państwa bandery

1. Państwo, którego statki prowadzą połowy na pełnym morzu, podejmują niezbędne kroki, aby statki pływające pod jego banderą przestrzegały subregionalnych i regionalnych środków ochrony i zarządzania oraz nie podejmowały żadnych działań, które obniżają skuteczność takich środków.

2. Państwo zezwala na wykorzystanie statków pływających pod jego banderą do połowów na pełnym morzu tylko wówczas, gdy jest w stanie efektywnie wywiązywać się ze swoich obowiązków w odniesieniu do takich statków w ramach Konwencji i niniejszego Porozumienia.

3. Środki, które państwo powinno podjąć wobec statków pływających pod jego banderą, obejmują:

a) kontrolę takich statków na pełnym morzu przy użyciu licencji połowowych, upoważnień lub zezwoleń zgodnie ze stosowanymi procedurami uzgodnionymi na szczeblu subregionalnym, regionalnym lub globalnym;

b) ustanowienie postanowień:

i) o stosowaniu warunków i zasad w odniesieniu do licencji, upoważnienia lub zezwolenia, wystarczających do spełnienia wszelkich subregionalnych, regionalnych lub globalnych zobowiązań państwa bandery,

ii) o zakazie prowadzenia połowów na pełnym morzu przez statki, które nie posiadają należycie wydanej licencji lub upoważnienia do połowu, lub prowadzenia połowów na pełnym morzu w inny sposób, niż jest to zgodne z warunkami i zasadami licencji, upoważnienia lub zezwolenia,

- iii) wymagających od statków prowadzących połowy na pełnym morzu stałego posiadania na pokładzie licencji, upoważnienia lub zezwolenia oraz okazywania takiego dokumentu na żądanie należycie uprawnionej osoby w celu jego sprawdzenia,
 - iv) zapewniających, że statek pływający pod jego banderą nie prowadzi połowów bez zezwolenia na obszarach podlegających jurysdykcji krajowej innych państw;
- c) utworzenie krajowego wykazu statków rybackich upoważnionych do połowu na pełnym morzu i udostępnienie informacji zawartych w tym wykazie na wniosek bezpośrednio zainteresowanych państw, biorąc pod uwagę wszelkie przepisy prawa krajowego państwa bandery w zakresie wydania takiej informacji;
- d) wymagania dotyczące oznakowania statków rybackich i narzędzi połowowych do celów identyfikacyjnych zgodnie z jednolitymi i rozpoznawalnymi na całym świecie systemami znakowania statków i narzędzi, takich jak Standardowe Specyfikacje Organizacji do spraw Wyżywienia i Rolnictwa Narodów Zjednoczonych dotyczące Znakowania i Rozpoznawania Statków Rybackich;
- e) wymagania dotyczące rejestrowania i terminowego zgłaszania pozycji statków, odłowu gatunków docelowych i gatunków niebędących gatunkami docelowymi, nakładu połowowego oraz innych istotnych danych dotyczących łowiska zgodnie z normami gromadzenia takich danych na szczeblu subregionalnym, regionalnym i globalnym;
- f) wymagania dotyczące weryfikacji odłowu gatunków docelowych i gatunków niebędących gatunkami docelowymi z zastosowaniem takich środków, jak programy obserwacyjne, programy kontroli, raporty dotyczące wyładunku, nadzór przeładunków i monitorowanie wyładowanych na ląd odłowów i statystyk rynekowych;
- g) monitorowanie, kontrolę i nadzór takich statków, prowadzonych przez nie czynności połowowych i działalności z tym związanej poprzez między innymi:
- i) wykonanie krajowych programów kontroli oraz subregionalnych i regionalnych programów współpracy w zakresie wykonywania zgodnie z artykułami 21 i 22, włącznie z wymaganiami dotyczącymi udostępnienia takich statków należycie upoważnionym inspektorom z innych państw,
 - ii) wykonanie krajowych programów obserwacji oraz programów obserwacji na szczeblu subregionalnym i regionalnym, w których uczestniczy państwo bandery, włącznie z wymaganiami dotyczącymi udostępnienia takich statków obserwatorom z innych państw w celu wypełniania funkcji uzgodnionych w ramach programów,
 - iii) rozwój i wykonanie systemów monitorowania, włącznie z systemami przekaźników satelitarnych, jeśli jest to właściwe, zgodnie z programami krajowymi oraz programami uzgodnionymi między zainteresowanymi państwami na szczeblu subregionalnym, regionalnym i globalnym;
- h) regulację przeładunków na pełnym morzu, aby uniknąć zmniejszenia skuteczności środków ochrony i zarządzania;
- i) regulację działalności połowowej mającej na celu zapewnienie przestrzegania środków na szczeblu subregionalnym, regionalnym lub globalnym, w tym środków mających na celu zredukowanie do minimum odłowów gatunków niebędących gatunkami docelowymi.
4. W przypadku gdy istnieje uzgodniony na szczeblu subregionalnym, regionalnym lub globalnym system monitorowania, kontroli i nadzoru, państwa zapewniają, aby środki przez nie stosowane wobec statków pływających pod ich banderą były zgodne z tym systemem.

CZĘŚĆ VI

PRZESTRZEGANIE I WYKONYWANIE

Artykuł 19

Przejście i wykonywanie środków przez państwo bandery

1. Państwo zapewnia przestrzeganie przez statki pływające pod jego banderą środków ochrony i zarządzania na szczeblu subregionalnym i regionalnym w odniesieniu do zasobów rybnych międzystrefowych i zasobów rybnych masowo migrujących. W tym celu państwo:

- a) wprowadza w życie takie środki bez względu na to, czy miało miejsce naruszenie;
- b) niezwłocznie przeprowadza dokładne dochodzenie w sprawie każdego domniemanego naruszenia środków ochrony i zarządzania na szczeblu subregionalnym i regionalnym, które może polegać na fizycznej inspekcji danych statków, oraz nie-

zwłocznie powiadamia państwo podejrzewające naruszenie oraz właściwą subregionalną lub regionalną organizację lub stronę układu o postępie i wynikach dochodzenia;

- c) żąda od każdego statku pływającego pod jego banderą udzielenia organom prowadzącym dochodzenie informacji o jego pozycji, odłowach, narzędziach połowowych, operacjach połowowych i działaniach związanych na obszarze domniemanego naruszenia;
- d) jeżeli uzna, że zebrane zostały wystarczające dowody w sprawie naruszenia, kieruje sprawę do swoich władz w celu niezwłocznego wszczęcia postępowania zgodnie ze swoim ustawodawstwem, a w razie potrzeby nakłada na taki statek areszt;

e) zapewnia, aby w przypadku gdy stwierdzone zostało, że w świetle jego ustawodawstwa statek dokonał poważnego naruszenia środków, statek taki nie prowadził połowów na pełnym morzu, dopóki nie zastosuje się do wszystkich sankcji nałożonych przez państwo bandery w związku z naruszeniem.

2. Każde dochodzenie i postępowanie sądowe jest przeprowadzane niezwłocznie. Sankcje stosowane w związku z naruszeniami są odpowiednio surowe w celu zapewnienia skuteczności w zakresie przestrzegania prawa i zniechęcania do jego naruszenia bez względu na to, gdzie to ma miejsce, oraz pozbawienia sprawców korzyści płynących z ich działalności sprzecznej z prawem. Środki stosowane wobec kapitanów i innych oficerów statków rybackich obejmują postanowienia, które umożliwiają, między innymi, odmowę, cofnięcie lub zawieszenie zezwoleń na pełnienie funkcji kapitana lub oficerów na takich statkach.

Artykuł 20

Międzynarodowa współpraca w wykonywaniu

1. Państwa współpracują bezpośrednio lub w ramach odpowiednich subregionalnych lub regionalnych organizacji do spraw zarządzania połowami albo układów, aby zapewnić przestrzeganie i wykonywanie środków ochrony i zarządzania na szczeblu subregionalnym i regionalnym w odniesieniu do zasobów rybnych międzystrefowych i zasobów rybnych masowo migrujących.

2. Państwo bandery prowadzące dochodzenie w sprawie domniemanego naruszenia środków ochrony i zarządzania w odniesieniu do zasobów rybnych międzystrefowych i zasobów rybnych masowo migrujących może wystąpić o pomoc do innego państwa, którego współpraca może być przydatna w prowadzeniu dochodzenia. W związku z takim dochodzeniem wszystkie państwa starają się spełnić uzasadnione prośby państwa bandery.

3. Państwo bandery może wszcząć takie dochodzenie we własnym zakresie, we współpracy z innymi zainteresowanymi państwami lub za pośrednictwem właściwej subregionalnej lub regionalnej organizacji do spraw zarządzania połowami, albo w ramach układu. Informacje dotyczące postępu i wyniku dochodzeń są przekazywane wszystkim państwom, które są zainteresowane domniemanym naruszeniem lub których ono dotyczy.

4. Państwa wspomagają się nawzajem w identyfikacji statków, w sprawie których otrzymały doniesienie o prowadzeniu działalności obniżającej skuteczność środków ochrony i zarządzania na szczeblu subregionalnym, regionalnym lub globalnym.

5. W zakresie, w jakim umożliwiają to rozporządzenia i przepisy prawa krajowego, państwa wprowadzają uzgodnienia pozwalające na udostępnienie organom ścigania w innych państwach dowodów powiązanych z domniemanym naruszeniem takich środków.

6. W przypadku gdy istnieją uzasadnione podstawy, aby przypuszczać, że statek na pełnym morzu prowadził połowy bez zezwolenia na obszarze podlegającym jurysdykcji krajowej państwa nadbrzeżnego, państwo bandery takiego statku, na wniosek

danego państwa nadbrzeżnego, wszczynają niezwłocznie szczegółowe dochodzenie w tej sprawie. Państwo bandery współpracuje z państwem nadbrzeżnym przy podejmowaniu działań wykonawczych w takich przypadkach oraz może upoważnić właściwe władze państwa nadbrzeżnego do wejścia na pokład statku i przeprowadzenia jego kontroli na pełnym morzu. Niniejszy ustęp pozostaje bez uszczerbku dla postanowień artykułu 111 Konwencji.

7. Państwa-Strony, które są członkami subregionalnej lub regionalnej organizacji do spraw zarządzania połowami lub są stronami subregionalnego lub regionalnego układu w sprawie zarządzania połowami, mogą podjąć działania zgodnie z przepisami prawa międzynarodowego, w tym poprzez odwołanie się do ustanowionych w tym celu procedur subregionalnych lub regionalnych w celu zniechęcenia statków, które prowadzą działania osłabiające skuteczność środków ochrony i zarządzania, ustanowionych w ramach takiej organizacji lub układu, lub w jakikolwiek inny sposób naruszające takie środki, do prowadzenia połowów na pełnym morzu w subregionie lub regionie do momentu podjęcia stosownych działań przez państwo bandery.

Artykuł 21

Współpraca w zakresie wykonywania na szczeblu subregionalnym i regionalnym

1. Na dowolnym obszarze pełnego morza objętym subregionalną lub regionalną organizacją do spraw zarządzania połowami lub subregionalnym lub regionalnym układem w sprawie zarządzania połowami, Państwo-Strona, będące członkiem takiej organizacji lub stroną takiego układu, może za pośrednictwem swoich należycie upoważnionych inspektorów wkraczać na pokład i dokonywać, zgodnie z ustępem 2, kontroli statków pływających pod banderą innego państwa będącego stroną niniejszego Porozumienia, bez względu na to czy państwo takie jest również członkiem organizacji lub stroną układu, w celu zapewnienia przestrzegania środków ochrony zasobów rybnych międzystrefowych i zasobów rybnych masowo migrujących i zarządzania nimi, ustanowionych przez tę organizację lub w ramach tego układu.

2. Za pośrednictwem subregionalnej lub regionalnej organizacji do spraw zarządzania połowami lub w ramach subregionalnego lub regionalnego układu w sprawie zarządzania połowami, państwa ustanawiają procedury wchodzenia na pokład i dokonywania kontroli zgodnie z ustępem 1, a także procedury wprowadzania w życie innych postanowień niniejszego artykułu. Procedury takie są spójne z niniejszym artykułem oraz podstawową procedurą przedstawioną w artykule 22 i nie dyskryminują państw niebędących członkami organizacji lub stronami układu. Wejście na pokład i kontrola, a także wszelkie inne kolejne działania wykonawcze są przeprowadzane zgodnie z tymi procedurami. Państwa prowadzą należytą kampanię reklamową procedur ustanowionych zgodnie z niniejszym ustępem.

3. Jeżeli w ciągu dwóch lat od daty przyjęcia niniejszego Porozumienia procedury takie nie zostały ustanowione przez żadną organizację czy układ, wejście na pokład i kontrola zgodnie z ustępem 1, a także wszelkie inne kolejne działania wykonawcze, w oczekiwaniu na ustanowienie takich procedur, są prowadzone

zgodnie z niniejszym artykułem oraz podstawową procedurą przedstawioną w artykule 22.

4. Przed przystąpieniem do działań w ramach niniejszego artykułu państwa przeprowadzające kontrolę we własnym zakresie lub za pośrednictwem odpowiedniej subregionalnej lub regionalnej organizacji do spraw zarządzania połowami albo w ramach układu informują wszystkie państwa, których statki prowadzą połowy na pełnym morzu w subregionie lub regionie, o formie identyfikacji, jaką dysponują jego należycie upoważnieni inspektorzy. Statki używane dla dotarcia na pokład i przeprowadzenia kontroli są wyraźnie oznakowane i dają się identyfikować jako przeznaczone do służby rządowej. W chwili przystępowania do niniejszego Porozumienia państwo wyznacza właściwy organ, do którego zgodnie z niniejszym artykułem kierowane są powiadomienia i informuje publicznie o wyznaczeniu takiego organu za pośrednictwem odpowiedniej subregionalnej lub regionalnej organizacji do spraw zarządzania połowami albo w ramach układu.

5. W przypadku gdy po wejściu na pokład i przeprowadzeniu kontroli istnieją oczywiste podstawy, aby przypuszczać, że statek prowadził działalność sprzeczną ze środkami ochrony i zarządzania określonymi w ustępie 1, państwo dokonujące kontroli w stosownym przypadku zabezpiecza dowody i bezzwłocznie informuje państwo bandery o domniemanym naruszeniu.

6. Państwo bandery odpowiada na powiadomienie określone w ustępie 5 w ciągu trzech dni roboczych od jego otrzymania lub w innym okresie przewidzianym procedurami ustanowionymi zgodnie z ustępem 2, oraz:

- a) wypełnia bezzwłocznie swoje obowiązki, na mocy artykułu 19, dotyczące przeprowadzenia dochodzenia oraz, w przypadku gdy dowody o tym świadczą, podejmuje w stosunku do statku działania wykonawcze, w takim przypadku bezzwłocznie powiadamia państwo dokonujące kontroli o wynikach dochodzenia i podjętych działaniach wykonawczych; lub
- b) upoważnia państwo dokonujące kontroli do przeprowadzenia dochodzenia.

7. W przypadku gdy państwo bandery upoważni państwo dokonujące kontroli do przeprowadzenia dochodzenia w sprawie domniemanego naruszenia, państwo dokonujące kontroli bezzwłocznie przekazuje wyniki takiego dochodzenia państwu bandery. Jeżeli dowody o tym świadczą, państwo bandery wypełnia swoje zobowiązania w celu podjęcia w stosunku do statku działań wykonawczych. Alternatywnie Państwo Członkowskie może upoważnić państwo dokonujące kontroli do podjęcia takich działań wykonawczych, jakie państwo bandery może określić w stosunku do statku, spójnych z prawami i obowiązkami państwa bandery w ramach niniejszego Porozumienia.

8. W przypadku gdy po wejściu na pokład i przeprowadzeniu kontroli istnieją wyraźne podstawy, aby przypuszczać, że statek

popęłił poważne naruszenie, a Państwo Członkowskie bądź nie zareagowało, bądź nie podjęło działań wymaganych na mocy ustępu 6 lub 7, inspektorzy mogą pozostać na pokładzie i zabezpieczyć dowody oraz mogą zażądać od kapitana udziału w dalszym dochodzeniu, łącznie z bezzwłocznym odprowadzeniem statku w razie potrzeby do najbliższego odpowiedniego portu lub do innego portu określonego procedurami ustanowionymi zgodnie z ustępem 2. Państwo dokonujące kontroli bezzwłocznie przekazuje państwu bandery nazwę portu, do którego statek zmierza. Państwo dokonujące kontroli i państwo bandery, a także w razie potrzeby państwo portu, podejmują niezbędne kroki w celu zapewnienia odpowiednich warunków dla załogi bez względu na jej narodowość.

9. Państwo dokonujące kontroli informuje państwo bandery i właściwą organizację lub strony układu o wynikach dalszego dochodzenia.

10. Państwo dokonujące kontroli wymaga od inspektorów przestrzegania ogólnie przyjętych międzynarodowych przepisów, procedur i praktyk pod względem bezpieczeństwa statku i załogi, ograniczenia do minimum zakłóceń w połowach, oraz, na ile to tylko możliwe, unikania działań, które miałyby szkodliwy wpływ na jakość odłowu znajdującego się na pokładzie. Państwo dokonujące kontroli dba, aby wejście na pokład i kontrola nie odbywały się w sposób szycanujący jakikolwiek statek rybacki.

11. Do celów niniejszego artykułu poważne naruszenie prawa oznacza:

- a) prowadzenie połowu bez ważnej licencji, upoważnienia lub zezwolenia wydanych przez państwo bandery zgodnie z artykułem 18 ustęp 3 litera a);
- b) brak dokładnych rejestrów połowu i danych dotyczących odłowu wymaganych przez subregionalne lub regionalne organizacje do spraw zarządzania połowami lub układy, albo poważne błędy w danych dotyczących połowów, sprzeczne z wymaganiami takiej organizacji lub układu;
- c) poławianie w strefie zakazu połowów, poławianie podczas sezonu zamkniętego lub poławianie bez lub po przekroczeniu kwoty ustalonej przez właściwe subregionalne lub regionalne organizacje do spraw zarządzania połowami lub układy;
- d) ukierunkowane połowy zasobu, który jest przedmiotem moratorium, lub którego połów jest zabroniony;
- e) stosowanie zakazanych narzędzi połowowych;
- f) fałszowanie lub ukrywanie oznakowań, pochodzenia lub rejestracji statku rybackiego;
- g) ukrywanie, manipulowanie lub usuwanie dowodów związanych z dochodzeniem;
- h) wielokrotne naruszenie, które w sumie stanowi poważne zaniedbanie środków ochrony i zarządzania; lub

- i) inne naruszenia, które mogą być wymienione w procedurach ustanowionych przez właściwe subregionalne lub regionalne organizacje zarządzające połowami lub układy.

12. Bez względu na inne postanowienia niniejszego artykułu państwo bandery może w dowolnym momencie podjąć działania mające na celu wypełnienie jego zobowiązań wynikających z artykułu 19 w odniesieniu od domniemanego naruszenia. W przypadku gdy statek znajduje się pod kontrolą państwa dokonującego kontroli, na wniosek państwa bandery jest on przekazywany przez państwo dokonujące kontroli państwu bandery, wraz ze wszystkimi informacjami dotyczącymi przebiegu i wyników dochodzenia.

13. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla prawa państwa bandery do podjęcia wszelkich środków zgodnych z jego ustawodawstwem, w tym postępowania w celu nałożenia kary.

14. Niniejszy artykuł obowiązuje na zasadzie *mutatis mutandis* w stosunku do wejścia na pokład i kontroli dokonywanych przez Państwo-Stronę, które jest członkiem subregionalnej lub regionalnej organizacji do spraw zarządzania połowami lub stroną układu oraz które ma wszelkie podstawy, aby uznać, że statek rybacki pływający pod banderą innego Państwa-Strony prowadził działalność sprzeczną z istotnymi środkami ochrony i zarządzania określonymi w ustępie 1 na obszarze pełnego morza objętym taką organizacją lub układem, a następnie taki statek podczas tego samego rejsu połowowego wpłynął na obszar podlegający jurysdykcji krajowej państwa dokonującego kontroli.

15. W przypadku gdy subregionalna lub regionalna organizacja do spraw zarządzania połowami lub układ ustanowiły alternatywny mechanizm, który pozwala członkom lub stronom efektywnie wywiązywać się ze zobowiązań w ramach niniejszego Porozumienia w sposób zapewniający przestrzeganie środków ochrony i zarządzania ustanowionych przez taką organizację lub układ, członkowie takiej organizacji lub strony układu mogą uzgodnić ograniczenie stosowania ustępu 1 między sobą w odniesieniu do środków ochrony i zarządzania, które zostały ustanowione dla danego obszaru pełnego morza.

16. Działania podejmowane przez inne państwa niż państwo bandery w stosunku do statków rybackich prowadzących działalność sprzeczną z subregionalnymi lub regionalnymi środkami ochrony i zarządzania są wspólnie do powagi naruszenia.

17. W przypadku gdy istnieją uzasadnione podstawy do podejrzeń, że statek rybacki na pełnym morzu nie posiada przynależności państwowej, państwo może wejść na pokład i dokonać kontroli. W przypadku dowodów obciążających państwo może podjąć stosowne działania zgodne z przepisami prawa międzynarodowego.

18. Państwa ponoszą odpowiedzialność za przypisywane im szkody lub straty będące efektem działań podjętych na mocy niniejszego artykułu, gdy działania takie są bezprawne lub wykraczają poza zakres działań wymaganych w świetle dostępnych informacji, w celu wykonania postanowień niniejszego artykułu.

Artykuł 22

Podstawowe procedury związane z wejściem na pokład i kontrolą zgodnie z artykułem 21

1. Państwo dokonujące kontroli zapewnia, aby jego należycie upoważnieni inspektorzy:

- okazywali kapitanowi statku swoje dokumenty uwierzytelniające oraz kopię zawierającą teksty istotnych środków ochrony i zarządzania lub zasad i postanowień obowiązujących na danym obszarze pełnego morza zgodnie z tymi środkami;
- sporządzili powiadomienie dla państwa bandery w trakcie pobytu na pokładzie i przeprowadzania kontroli;
- w trakcie pobytu na pokładzie i przeprowadzania kontroli nie przeszkadzali kapitanowi w kontaktach z władzami państwa bandery;
- udostępniili kapitanowi i organom państwa bandery kopię raportu dotyczącego wejścia na pokład i kontroli, odnosząc w nim wszelkie sprzeczności lub oświadczenia, które kapitan pragnie zamieścić w raporcie;
- jeżeli nie znajdą żadnych dowodów poważnego naruszenia, bezzwłocznie po zakończeniu kontroli opuścili statek; oraz
- unikali użycia siły, z wyjątkiem przypadków, gdy i o ile jest to niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa inspektorów i w przypadkach, gdy inspektorom utrudnia się wypełnianie ich obowiązków. Zastosowane środki siłowe nie wykraczają poza wymagane okolicznościami.

2. Należycie upoważnieni inspektorzy państwa dokonującego kontroli są uprawnieni do przeprowadzenia kontroli statku, jego licencji, narzędzi, wyposażenia, rejestrów, urządzeń, ryb i produktów rybnych oraz wszelkich stosownych dokumentów wymaganych dla sprawdzenia zgodności ze środkami ochrony i zarządzania.

3. Państwo bandery zapewnia, aby kapitanowie statków:

- akceptowali i ułatwiali szybkie i bezpieczne wejście inspektorów na pokład;
- współpracowali i udzielali pomocy podczas kontroli statku prowadzonej zgodnie z procedurami;
- nie stawiali przeszkód, zniechęcali lub przeszkadzali inspektorom w wykonywaniu ich obowiązków;
- podczas pobytu na pokładzie i prowadzenia kontroli pozwalali inspektorom kontaktować się z władzami państwa bandery i państwa dokonującego inspekcji;
- udostępniali inspektorom możliwe udogodnienia, w stosownych przypadkach łącznie z wyżywieniem i zakwaterowaniem;
- ułatwiali inspektorom bezpieczne opuszczenie statku.

4. W przypadku gdy kapitan statku odmówi przyjęcia na pokład i przeprowadzenia kontroli zgodnie z niniejszym artykułem i artykułem 21, państwo bandery, poza przypadkiem, w którym zgodnie z ogólnie przyjętymi przepisami międzynarodowymi, procedurami i praktykami związanymi z bezpieczeństwem na morzu, zachodzi konieczność opóźnienia wejścia na pokład i przeprowadzenia kontroli, nakazuje kapitanowi statku wydanie natychmiastowego zezwolenia inspektorowi na wejście na pokład i przeprowadzenie inspekcji i jeżeli kapitan nie podporządkuje się takiemu poleceniu, zawieszają upoważnienie statku do prowadzenia połowów i nakazuje mu natychmiastowy powrót do portu. Państwo bandery informuje państwo dokonujące inspekcji o działaniach podjętych w okolicznościach wspomnianych w niniejszym ustępie.

Artykuł 23

Środki podejmowane przez państwo portu

1. Państwo portu ma prawo i obowiązek podjąć środki zgodnie z przepisami prawa międzynarodowego, aby wspierać skutecz-

ność subregionalnych, regionalnych i globalnych środków ochrony i zarządzania. Podejmując takie kroki państwo portu nie dyskryminuje formalnie ani faktycznie statków żadnego z państw.

2. Między innymi państwo portu może sprawdzać dokumenty, narzędzia połowowe i odłów znajdujący się na pokładzie statków rybackich, które znajdują się w jego portach lub przybrzeżnych terminalach.

3. Państwa mogą przyjmować przepisy upoważniające właściwe władze krajowe do wydawania zakazów wyładunku i przeładunku w przypadku, gdy ustalono, że odłów został pozyskany w sposób osłabiający skuteczność działania subregionalnych, regionalnych i globalnych środków ochrony i zarządzania na pełnym morzu.

4. Żadne z postanowień niniejszego artykułu zgodnie z przepisami prawa międzynarodowego nie wpływa na suwerenność państw w odniesieniu do portów znajdujących się na ich terytorium.

CZĘŚĆ VII

WYMAGANIA PAŃSTW ROZWIJAJĄCYCH SIĘ

Artykuł 24

Uznanie specjalnych wymagań państw rozwijających się

1. Państwa uznają w pełni specjalne wymagania państw rozwijających się w stosunku do ochrony zasobów rybnych międzystrefowych i zasobów rybnych masowo migrujących i zarządzania nimi oraz do rozwoju połowów takich zasobów. W tym celu państwa we własnym zakresie lub za pośrednictwem Programu Rozwoju Narodów Zjednoczonych, Organizacji do spraw Wyżywienia i Rolnictwa Narodów Zjednoczonych i innych organizacji wyspecjalizowanych, Global Environment Facility, Komisji do spraw Trwałego Rozwoju i innych odpowiednich międzynarodowych i regionalnych organizacji i organów, udzielają pomocy rozwijającym się państwom.

2. Wypełniając obowiązki dotyczące współpracy w zakresie ustanawiania środków ochrony zasobów rybnych międzystrefowych i zasobów rybnych masowo migrujących i zarządzania nimi, państwa biorą pod uwagę specjalne wymagania państw rozwijających się, w szczególności:

- gospodarczą słabość państw rozwijających się, które są uzależnione od eksploatacji żywych zasobów morskich, w tym spełniania potrzeb pokarmowych ich ludności lub niektórych jej grup;
- potrzebę unikania szkodliwego wpływu na łowiska i zapewnienie dostępu do łowisk drobnym rybakom i rybakom-ziemleśnikom oraz kobietom zatrudnionym w przemyśle

rybackim, zajmujących się połowami w celu utrzymania siebie i rodziny, jak również miejscowym obywatelom w państwach rozwijających się, w szczególności w małych rozwijających się państwach wyspiarskich;

- potrzebę zapewnienia, że takie środki nie skutkują przeniesieniem pośrednio lub bezpośrednio nieproporcjonalnego ciężaru działań związanych z ochroną na rozwijające się państwa.

Artykuł 25

Formy współpracy z państwami rozwijającymi się

1. Państwa współpracują bezpośrednio lub za pośrednictwem subregionalnych, regionalnych lub globalnych organizacji:

- w celu zwiększenia możliwości państw rozwijających się, w szczególności tych najslabiej rozwiniętych spośród nich oraz małych rozwijających się państwach wyspiarskich, w zakresie ochrony zasobów rybnych międzystrefowych i zasobów rybnych masowo migrujących i zarządzania nimi oraz rozwijania własnych połowów takich zasobów;
- w celu udzielenia pomocy rozwijającym się państwom, w szczególności tym najslabiej rozwiniętym spośród nich oraz małym rozwijającym się państwom wyspiarskim, aby umożliwić im korzystanie z prawa połowu takich zasobów na pełnym morzu, w tym ułatwienia dostępu do takich łowisk za zastrzeżeniem artykułów 5 i 11;
- aby ułatwić udział rozwijających się państw w subregionalnych i regionalnych organizacjach do spraw zarządzania połowami lub układach.

2. Współpraca z państwami rozwijającymi się do celów wymienionych w niniejszym artykule obejmuje udzielenie pomocy finansowej, pomocy w zakresie rozwoju zasobów ludzkich, pomocy technicznej, transferu technologii, w tym poprzez wspólne przedsięwzięcia, oraz usługi doradcze i konsultingowe.

3. Pomoc taka jest między innymi ukierunkowana na:

- a) usprawnienie ochrony zasobów rybnych międzystrefowych i zasobów rybnych masowo migrujących i zarządzania nimi poprzez gromadzenie, raportowanie, weryfikację, wymianę i analizę danych dotyczących połowów oraz związanych z nimi informacji;
- b) ocenę zasobów i badania naukowe;
- c) monitorowanie, kontrolę, nadzór, przestrzeganie i wykonywanie, włącznie ze szkoleniami i zwiększeniem wydajności na szczeblu lokalnym, rozwój i finansowanie krajowych i regionalnych programów obserwacyjnych oraz dostęp do technologii i wyposażenia.

Artykuł 26

Specjalna pomoc w zakresie wykonywania niniejszego Porozumienia

1. Państwa współpracują w celu utworzenia specjalnych funduszy celem udzielania pomocy rozwijającym się państwom w zakresie wykonania niniejszego Porozumienia, w tym wspomagania rozwijających się państw, aby były w stanie pokrywać koszty związane z procedurami rozstrzygania sporów, których mogą być stronami.

2. Państwa i organizacje międzynarodowe powinny pomagać rozwijającym się państwom w tworzeniu nowych subregionalnych i regionalnych organizacji do spraw zarządzania połowami lub układów lub w umacnianiu istniejących organizacji lub układów w odniesieniu do ochrony zasobów rybnych międzystrefowych i zasobów rybnych masowo migrujących i zarządzania nimi.

CZĘŚĆ VIII

POLUBOWNE ROZSTRZYGANIE SPORÓW

Artykuł 27

Zobowiązanie do polubownego rozstrzygnięcia sporów

Państwa są zobowiązane do rozstrzygnięcia sporów w drodze negocjacji, zasięgania informacji, mediacji, koncyliacji, postępowania arbitrażowego, ugody sądowej, odwołania się do agencji regionalnych lub układów albo innych wybranych przez nie polubownych środków.

Artykuł 28

Zapobieganie sporom

Państwa współpracują ze sobą w celu unikania sporów. W tym celu państwa uzgadniają w ramach subregionalnych i regionalnych organizacji do spraw zarządzania połowami i układów efektywne i stosowne procedury decyzyjne oraz w miarę potrzeby umacniają istniejące procedury decyzyjne.

Artykuł 29

Spory natury technicznej

W przypadku gdy spór ma charakter techniczny, biorące w nim udział państwa mogą przedłożyć spór powołanemu przez nie *ad hoc* zespołowi ekspertów. Zespół naradza się z biorącymi udział w sporze państwami oraz stara się rozstrzygnąć spór szybko bez uciekania się do stosowania wiążących procedur w odniesieniu do rozstrzygnięcia sporów.

Artykuł 30

Procedury rozstrzygnięcia sporów

1. Postanowienia dotyczące rozstrzygnięcia sporów przedstawione w części XV Konwencji, stosuje się *mutatis mutandis* w odniesieniu do każdego sporu między Państwami-Stronami niniejszego

Porozumienia, dotyczącego interpretacji lub stosowania niniejszego Porozumienia, bez względu na to, czy są one także stronami Konwencji.

2. Postanowienia dotyczące rozstrzygnięcia sporów przedstawione w części XV Konwencji stosuje się *mutatis mutandis* w odniesieniu do każdego sporu między Państwami-Stronami niniejszego Porozumienia, dotyczącego interpretacji lub stosowania subregionalnego, regionalnego lub globalnego porozumienia dotyczącego zasobów rybnych międzystrefowych i zasobów rybnych masowo migrujących, którego są stronami, w tym każdego sporu dotyczącego ochrony takich zasobów i zarządzania nimi, bez względu na to, czy są one także stronami Konwencji.

3. Każdą procedurę zaakceptowaną przez Państwo-Stronę niniejszego Porozumienia i Konwencji zgodnie z artykułem 287 Konwencji stosuje się do rozstrzygnięcia sporów na podstawie niniejszej części, chyba że przy podpisywaniu, ratyfikacji lub przystępowaniu do niniejszego Porozumienia lub w dowolnym późniejszym czasie Państwo-Strona wybrało inną procedurę zgodnie z artykułem 287 w celu rozstrzygnięcia sporów na podstawie niniejszej części.

4. Państwo-Strona niniejszego Porozumienia, które nie jest stroną Konwencji, przy podpisywaniu, ratyfikacji lub przystępowaniu do niniejszego Porozumienia lub w dowolnym późniejszym czasie może wybrać, składając w tym celu pisemne oświadczenie, jeden lub kilka środków przedstawionych w artykule 287 ustęp 1 Konwencji dla rozstrzygnięcia sporów na podstawie niniejszej części. Artykuł 287 stosuje się w odniesieniu do takiego

oświadczenia, a także do każdego sporu, którego stroną jest takie państwo, którego nie obejmuje obowiązujące oświadczenie. Do celów koncyliacji i postępowania arbitrażowego zgodnie z załącznikami V, VII i VIII do Konwencji państwo takie jest uprawnione do wyznaczenia rozjemców, arbitrów i ekspertów, którzy zostaną wpisani do wykazów określonych w załączniku V artykuł 2, załączniku VII artykuł 2 i załączniku VIII artykuł 2, w celu rozstrzygnięcia sporów w ramach niniejszej części.

5. Każdy sąd lub trybunał, do którego kierowany jest spór na podstawie niniejszej części, stosuje odpowiednie postanowienia Konwencji, niniejszego Porozumienia oraz każdego subregionalnego, regionalnego lub globalnego porozumienia w dziedzinie rybołówstwa, a także ogólnie przyjęte normy dotyczące ochrony żywych zasobów morskich i zarządzania nimi, oraz inne przepisy prawa międzynarodowego niepozostające w sprzeczności z Konwencją, w celu zapewnienia ochrony danych zasobów rybnych międzystrefowych i zasobów rybnych masowo migrujących.

Artykuł 31

Środki tymczasowe

1. W oczekiwaniu na rozstrzygnięcie sporu zgodnie z niniejszą częścią strony sporu czynią wszelkie starania, aby zawrzeć tymczasowy układ natury praktycznej.

2. Bez uszczerbku dla artykułu 290 Konwencji sąd lub trybunał, do którego został skierowany spór na podstawie niniejszej części, może zalecić środki tymczasowe, które w danych okolicznościach, a także w okolicznościach określonych w artykule 7 ustęp 5 i artykule 16 ustęp 2, uznaje za właściwe, aby chronić indywidualne prawa stron sporu lub zapobiec szkodom w danych zasobach.

3. Państwo-Strona niniejszego Porozumienia, które nie jest stroną Konwencji, może złożyć oświadczenie, że bez względu na artykuł 290 ustęp 5 Konwencji, Międzynarodowy Trybunał Prawa Morza nie jest uprawniony do zalecania, modyfikowania lub unieważniania środków tymczasowych bez zgody takiego państwa.

Artykuł 32

Ograniczenia, jakim podlega stosowanie procedur rozstrzygnięcia sporów

Artykuł 297 ustęp 3 Konwencji stosuje się również w stosunku do niniejszego Porozumienia.

CZEŚĆ IX

PAŃSTWA NIEBĘDĄCE STRONAMI NINIEJSZEGO POROZUMIENIA

Artykuł 33

Państwa niebędące stronami niniejszego Porozumienia

1. Państwa-Strony zachęcają państwa niebędące stronami niniejszego Porozumienia do przystąpienia do niego i przyjęcia przepisów ustawowych i wykonawczych zgodnie z jego postanowieniami.

2. Państwa-Strony podejmują środki zgodnie z niniejszym Porozumieniem i prawem międzynarodowym w celu powstrzymania działań statków pływających pod banderami państw niebędących stronami niniejszego Porozumienia, które utrudniają efektywne wykonanie niniejszego Porozumienia.

CZEŚĆ X

DOBRA WIARA I NADUŻYCIE PRAWA

Artykuł 34

Dobra wiara i nadużycie prawa

Państwa-Strony wypełniają w dobrej wierze zobowiązania przyjęte w ramach niniejszego Porozumienia oraz wykonują swoje prawa uznane w ramach niniejszego Porozumienia w sposób niepowodujący ich nadużycia.

CZĘŚĆ XI
ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Artykuł 35

Odpowiedzialność

Państwa-Strony są odpowiedzialne zgodnie z prawem międzynarodowym za szkody lub straty przypisywane im w związku z niniejszym Porozumieniem.

CZĘŚĆ XII
KONFERENCJA PRZEGLĄDOWA

Artykuł 36

Konferencja przeglądowa

1. Po upływie czterech lat od daty wejścia w życie niniejszego Porozumienia Sekretarz Generalny Narodów Zjednoczonych zwołuje konferencję mającą na celu dokonanie oceny skuteczności niniejszego Porozumienia w zakresie zapewniania ochrony zasobów rybnych międzystrefowych i zasobów rybnych masowo migrujących i zarządzania nimi. Sekretarz Generalny zaprasza na konferencję wszystkie Państwa - Strony oraz te państwa i podmioty, które są uprawnione do przystąpienia do niniejszego Porozumienia, a także międzyrządowe i pozarządowe organizacje uprawnione do udziału w charakterze obserwatorów.

2. Na konferencji dokonywane są przegląd i ocena adekwatności postanowień niniejszego Porozumienia, a w razie potrzeby przedstawiane są propozycje środków mających na celu podkreślenie istoty i poprawy metod wykonywania tych postanowień, w celu lepszego rozwiązywania problemów w zakresie ochrony zasobów rybnych międzystrefowych i zasobów rybnych masowo migrujących i zarządzania nimi.

CZĘŚĆ XIII
POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Artykuł 37

Podpis

Niniejsze Porozumienie jest otwarte do podpisu przez każde państwo i inne podmioty określone w artykule 1 ustęp 2 litera b) oraz pozostaje otwarte do podpisu w siedzibie Narodów Zjednoczonych w ciągu 12 miesięcy począwszy od dnia 4 grudnia 1995 roku.

Artykuł 38

Ratyfikacja

Niniejsze Porozumienie podlega ratyfikacji przez państwa i inne podmioty określone w artykule 1 ustęp 2 litera b). Depozytariuszem dokumentów ratyfikacyjnych jest Sekretarz Generalny Narodów Zjednoczonych.

Artykuł 39

Przystąpienie

Niniejsze Porozumienie jest otwarte dla wszystkich państw i innych podmiotów określonych w artykule 1 ustęp 2 litera b).

Depozytariuszem dokumentów przystąpienia jest Sekretarz Generalny Narodów Zjednoczonych.

Artykuł 40

Wejście w życie

1. Niniejsze Porozumienie wchodzi w życie 30 dni po dacie złożenia trzydziestego dokumentu ratyfikacyjnego bądź dokumentu przystąpienia.

2. W przypadku każdego państwa lub podmiotu, które ratyfikują Porozumienie lub do niego przystąpią po złożeniu trzydziestego dokumentu ratyfikacyjnego bądź dokumentu przystąpienia, niniejsze Porozumienie wchodzi w życie trzydziestego dnia po złożeniu przez nie dokumentu ratyfikacyjnego bądź dokumentu przystąpienia.

Artykuł 41

Tymczasowe stosowanie

1. Niniejsze Porozumienie stosuje tymczasowo państwo lub podmiot, które wyrażają zgodę na tymczasowe stosowanie powiadając o tym na piśmie depozytariusza. Takie tymczasowe stosowanie staje się skuteczne od daty przyjęcia powiadomienia.

2. Tymczasowe stosowanie Porozumienia przez państwo lub podmiot ustaje z chwilą wejścia w życie niniejszego Porozumienia w odniesieniu do danego państwa lub podmiotu, lub po pisemnym powiadomieniu depozytariusza przez to państwo lub jednostkę o zamiarze zakończenia tymczasowego stosowania Porozumienia.

Artykuł 42

Zastrzeżenia i wyjątki

W stosunku do niniejszego Porozumienia nie dopuszcza się żadnych zastrzeżeń ani wyjątków.

Artykuł 43

Deklaracje i oświadczenia

Artykuł 42 nie wyklucza, aby państwo lub podmiot przy podpisywaniu, ratyfikowaniu lub przystępowaniu do niniejszego Porozumienia, złożyły deklarację lub oświadczenie, niezależnie od tego jak są one sformułowane i nazwane, między innymi w celu zharmonizowania ich przepisów ustawowych i wykonawczych z postanowieniami niniejszego Porozumienia, pod warunkiem że tego rodzaju deklaracje lub oświadczenia nie sugerują wyeliminowania lub zmiany prawnego efektu postanowień niniejszego Porozumienia pod względem ich zastosowania wobec takiego państwa lub podmiotu.

Artykuł 44

Powiązanie z innymi porozumieniami

1. Niniejsze Porozumienie nie powoduje zmiany praw i zobowiązań jego stron wynikających z innych porozumień zgodnych z niniejszym Porozumieniem oraz nie przeszkadza innym stronom w korzystaniu z ich praw lub wypełnianiu ich zobowiązań w ramach niniejszego Porozumienia.

2. Dwa lub większa liczba Państw-Stron może zawrzeć porozumienia modyfikujące lub zawieszające funkcjonowanie postanowień niniejszego Porozumienia, obowiązujących wyłącznie w stosunkach między nimi, pod warunkiem że porozumienia takie nie dotyczą odstępstwa od postanowień, które jest niezgodne z efektywną realizacją zamierzenia i celu niniejszego Porozumienia, oraz pod warunkiem że takie porozumienia nie mają wpływu na stosowanie zawartych w nim podstawowych zasad, a ponadto postanowienia takie nie przeszkadzają innym stronom w korzystaniu z ich praw lub wypełnianiu ich zobowiązań w ramach niniejszego Porozumienia.

3. Strony pragnące zawrzeć porozumienie określone w ustępie 2 powiadamiają pozostałe strony za pośrednictwem depozytariusza niniejszego Porozumienia o swoim zamiarze zawarcia porozumienia oraz o modyfikacji lub zawieszeniu, które ono przewidyje.

Artykuł 45

Zmiana

1. Strona może przedstawić Sekretarzowi Generalnemu Narodów Zjednoczonych pisemną propozycję zmian do niniejszego Porozumienia oraz wystąpić z wnioskiem zwołania konferencji w celu rozważenia takich proponowanych zmian. Sekretarz Generalny przekazuje tę informację wszystkim Państwom-Stronom. Jeżeli w ciągu sześciu miesięcy od daty przekazania informacji co najmniej połowa stron odpowie pozytywnie na taki wniosek, Sekretarz Generalny zwołuje konferencję.

2. Procedura podejmowania decyzji obowiązująca na konferencji w sprawie zmian, zwołanej zgodnie z ustępem 1, jest taka sama jak procedura stosowana na Konferencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zasobów rybnych międzystrefowych i zasobów rybnych masowo migrujących, chyba że uczestnicy konferencji zadecydują inaczej.

3. Zmiany do niniejszego Porozumienia po ich przyjęciu są otwarte do podpisu przez Państwa-Strony w siedzibie Narodów Zjednoczonych przez 12 miesięcy od daty ich przyjęcia, chyba że same zmiany stanowią inaczej.

4. Artykuły 38, 39, 47 i 50 stosuje się w odniesieniu do wszystkich zmian do niniejszego Porozumienia.

5. Zmiany do niniejszego Porozumienia wchodzi w życie w odniesieniu do Państw-Stron ratyfikujących je lub wyrażających na nie zgodę trzydziestego dnia od daty złożenia dokumentów ratyfikacyjnych lub przystąpienia przez dwie trzecie Państw-Stron. Następnie w przypadku każdego Państwa-Strony ratyfikującego lub wyrażającego zgodę na zmianę po złożeniu wymaganej liczby takich dokumentów, zmiana wchodzi w życie trzydziestego dnia po złożeniu dokumentów ratyfikacyjnych lub przystąpienia.

6. Zmiana może przewidywać, że wymagana jest większa lub mniejsza liczba ratyfikacji lub przystąpien niż wymagana do jej wejścia w życie i przez niniejszy artykuł.

7. Jeżeli państwo, które staje się stroną niniejszego Porozumienia po wejściu w życie zmian zgodnie z ustępem 5, nie wyrazi innego zamiaru:

- a) jest uznawane za stronę tak zmienionego Porozumienia;
- b) jest uważane za stronę niezmienionego Porozumienia w stosunku do każdego Państwa-Strony niezwiązanego zmianami.

Artykuł 46

Wypowiedzenie

1. Strona może powiadomić pisemnie Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych o wypowiedzeniu przez nią Porozumienia i podać ewentualnie powody. Wypowiedzenie jest ważne nawet bez wskazania jego powodów. Wypowiedzenie wchodzi w życie po upływie jednego roku od daty otrzymania powiadomienia, o ile w powiadomieniu nie podano późniejszej daty.

2. Wypowiedzenie w żadnym stopniu nie wpływa na obowiązki wywiązania się przez którąkolwiek ze stron ze zobowiązania określonego w niniejszym Porozumieniu, które na nich ciąży na mocy prawa międzynarodowego, niezależnie od niniejszego Porozumienia.

Artykuł 47

Udział w organizacji międzynarodowej

1. W przypadkach, w których międzynarodowa organizacja określona w artykule 1 załącznika IX do Konwencji nie posiada kompetencji w sprawach regulowanych niniejszym Porozumieniem, w odniesieniu do udziału takiej międzynarodowej organizacji w niniejszym Porozumieniu stosuje się *mutatis mutandis* załącznik IX do Konwencji, chyba że nie obowiązują następujące postanowienia załącznika:

- a) artykuł 2 zdanie pierwsze;
- b) artykuł 3 ustęp 1.

2. W przypadkach, w których międzynarodowa organizacja określona w artykule 1 załącznika IX do Konwencji posiada kompetencję w sprawach regulowanych niniejszym Porozumieniem, w odniesieniu do udziału takiej międzynarodowej organizacji w niniejszym Porozumieniu stosuje się następujące postanowienia:

- a) w chwili podpisania lub przystąpienia taka międzynarodowa organizacja sporządza deklarację stwierdzającą:
 - i) że wszystkie sprawy regulowane niniejszym Porozumieniem leżą w granicach jej kompetencji;
 - ii) że z tego właśnie względu jej Państwa Członkowskie nie staną się Państwami-Stronami, chyba że w odniesieniu do ich terytoriów, za które organizacja nie bierze na siebie odpowiedzialności;
 - iii) że akceptuje prawa i obowiązki państw w ramach niniejszego Porozumienia;
- b) udział takiej międzynarodowej organizacji w żadnym przypadku nie przyznaje żadnych praw na mocy niniejszego Porozumienia Państwom Członkowskim międzynarodowej organizacji;
- c) w przypadku konfliktu między zobowiązaniami międzynarodowej organizacji w ramach niniejszego Porozumienia a zobowiązaniami w ramach porozumienia ustanawiającego między-

narodową organizację lub czynnościami z nim związanymi, pierwszeństwo mają zobowiązania wynikające z niniejszego Porozumienia.

Artykuł 48

Załączniki

1. Załączniki stanowią integralną część niniejszego Porozumienia oraz, o ile nie przewidziano w sposób wyraźny, odniesienie do niniejszego Porozumienia lub do dowolnej jego części oznacza odniesienie do jego załączników.

2. Od czasu do czasu Państwa - Strony mogą dokonywać przeglądu załączników. Takie przeglądy oparte są na przesłankach naukowych i technicznych. Bez względu na postanowienia artykułu 45, jeżeli na spotkaniu Państw - Stron zostaje w drodze porozumienia przyjęta zmiana załącznika, zostaje ona włączona do niniejszego Porozumienia i staje się skuteczna od dnia jej przyjęcia lub od dnia określonego w tej zmianie. Jeżeli na takim spotkaniu zmiana załącznika nie zostanie przyjęta w drodze porozumienia, stosuje się procedury dokonywania zmian przedstawione w artykule 45.

Artykuł 49

Depozytariusz

Generalny Sekretarz Narodów Zjednoczonych jest depozytariuszem niniejszego Porozumienia i wszelkich jego zmian lub poprawek.

Artykuł 50

Teksty autentyczne

Teksty niniejszego Porozumienia w języku arabskim, chińskim, angielskim, francuskim, rosyjskim i hiszpańskim są na równi autentyczne.

W dowód czego, podpisani niżej należycie upoważnieni do tego pełnomocnicy, podpisali niniejsze Porozumienie.

Otwarte do podpisu w Nowym Jorku w dniu czwartego grudnia tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiątego piątego roku w jednym egzemplarzu w języku arabskim, chińskim, angielskim, francuskim, rosyjskim i hiszpańskim.

Załącznik I

STANDARDOWE WYMAGANIA W ZAKRESIE ZBIERANIA I UDOSTĘPNIANIA DANYCH

Artykuł 1

Zasady ogólne

1. Terminowe zbieranie, kompilacja i analiza danych stanowią podstawę efektywnej ochrony zasobów rybnych międzystrefowych i zasobów rybnych masowo migrujących i zarządzania nimi. W tym celu potrzebne są dane dotyczące łowisk tych zasobów na pełnym morzu oraz obszarów podlegających jurysdykcji krajowej, dane te powinny być gromadzone i kompilowane w taki sposób, aby umożliwić sensowne pod względem statystycznym analizy do celów ochrony zasobów połowowych i zarządzania nimi. Dane te obejmują statystyki odłowów i nakładów połowowych oraz inne informacje powiązane z połowami, np. dane dotyczące statków i inne dane powiązane ze standaryzacją nakładu połowowego. Zebrane dane powinny również obejmować informacje o gatunkach niebędących gatunkami docelowymi połowu i gatunkach towarzyszących lub zależnych. Wszystkie dane powinny być weryfikowane w celu zapewnienia ich dokładności. Zachowywana jest poufność danych niezagregowanych. Rozpowszechnianie takich danych podlega warunkom, zgodnie z którymi zostały one dostarczone.

2. Państwu rozwijającym się udzielana jest pomoc, w tym szkolenia, a także pomoc finansowa i techniczna, w celu zwiększenia ich wydajności w zakresie ochrony żywych zasobów morskich i zarządzania nimi. Pomoc powinna koncentrować się na zwiększeniu możliwości w zakresie wykonywania systemów zbierania i weryfikacji danych, programów obserwacyjnych, analizy danych i projektów badawczych wspomagających ocenę zasobów. Należy wspierać możliwie jak najdalej idące zaangażowanie naukowców i osób zarządzających z rozwijających się państw w ochronę zasobów rybnych międzystrefowych i zasobów rybnych masowo migrujących i zarządzanie nimi.

Artykuł 2

Zasady zbierania, kompilacji i wymiany danych

Określając parametry zbierania, kompilacji i wymiany danych dotyczących połowów zasobów rybnych międzystrefowych i zasobów rybnych masowo migrujących, należy uwzględnić następujące zasady ogólne:

- a) państwa powinny zapewnić, aby dane dotyczące działalności połowowej były dostarczane ze statków pływających pod ich banderami stosownie do charakterystyki połowowej każdej metody połowowej (np.: każdy pojedynczy hol włoka, każdorazowe postawienie sznurów haczykowych i okrężnicy, każda ławica poławiana na wędki i sznury, każdy dzień poławiania na wędy ciągnięone) i były na tyle szczegółowe, aby ułatwiały efektywną ocenę zasobów;
- b) państwa powinny zapewnić, aby dane z łowisk były weryfikowane za pomocą właściwego systemu;
- c) państwa powinny kompilować dane dotyczące łowisk i inne związane z nimi dane naukowe, oraz dostarczać je w uzgodnionym formacie i terminie właściwej istniejącej subregionalnej lub regionalnej organizacji do spraw zarządzania połowami lub stronom układu. W innych przypadkach państwa współpracują w zakresie wymiany danych bezpośrednio lub za pośrednictwem uzgodnionych między nimi mechanizmów współpracy;
- d) państwa powinny uzgodnić między sobą, w ramach subregionalnej lub regionalnej organizacji do spraw zarządzania połowami lub układu, lub w inny sposób, zestaw danych i format w jakim mają być one dostarczane zgodnie z niniejszym załącznikiem i z uwzględnieniem charakteru zasobów i połowów tych zasobów w tym regionie. Takie organizacje lub układy powinny wymagać od państw niebędących ich członkami lub stronami dostarczania danych dotyczących określonej działalności połowowej prowadzonej przez statki pływające pod ich banderami;
- e) takie organizacje lub układy kompilują dane i udostępniają je terminowo i w uzgodnionym formacie wszystkim zainteresowanym państwom na warunkach ustanowionych przez organizację lub układ; oraz
- f) naukowcy z państw bandery i naukowcy w ramach odpowiednich subregionalnych lub regionalnych organizacji do spraw zarządzania połowami lub układów powinni stosownie do potrzeb dokonywać analizy danych indywidualnie lub wspólnie.

Artykuł 3

Podstawowe dane dotyczące połowów

1. Państwa zbierają i udostępniają właściwej subregionalnej lub regionalnej organizacji do spraw zarządzania połowami lub stronom układu następujące dostatecznie szczegółowe dane, aby ułatwić efektywną ocenę zasobów zgodnie z uzgodnionymi procedurami:

- a) statystyki połowu i nakładu w czasie w podziale na łowiska i floty;
 - b) łączny odłów wyrażony liczbami, ciężarem nominalnym lub jednym i drugim według gatunków (docelowych i niebędących gatunkami docelowymi). (Ciężar nominalny jest zdefiniowany przez Organizację do spraw Żywności i Rolnictwa Narodów Zjednoczonych jako ekwiwalent żywej wagi wyładunku);
 - c) statystyka odrzutów, w tym w razie potrzeby szacunkowe oceny, zgłaszana jako liczba lub ciężar nominalny w podziale na gatunki, stosownie do każdego łowiska;
 - d) statystyczne dane dotyczące nakładu odpowiadające metodzie połowowej;
 - e) miejsce połowu, data i czas prowadzenia połowu oraz, w miarę potrzeby, inne odpowiednie dane statystyczne dotyczące operacji połowowych.
2. W razie potrzeby państwa gromadzą również i dostarczają subregionalnej lub regionalnej organizacji do spraw zarządzania połowami lub stronom układu następujące informacje pomagające w ocenie zasobów:
- a) skład połowu według długości, wagi i płci;
 - b) inne informacje o charakterze biologicznym ułatwiające ocenę zasobów, np. informacje na temat wieku, wzrostu, wyszukiwania, rozmieszczenia i rodzaju zasobu;
 - c) inne odpowiednie badania, włącznie z badaniami zasobności, biomasy, hydro-akustycznymi, badaniami czynników środowiskowych wpływających na obfitość zasobów oraz badania oceanograficzne i ekologiczne.

Artykuł 4

Dane i informacje dotyczące statków

1. Państwa powinny gromadzić następujące rodzaje danych dotyczących statków w celu normalizacji składu floty i możliwości połowowych statków, oraz w celu przeliczania rozmaitych środków nakładu podczas analizy danych dotyczących odłowu i nakładu:
- a) identyfikacja, bandera i port rejestracji statków;
 - b) typ statku;
 - c) specyfikacja statku (np. materiał z którego jest wykonany, data budowy, zarejestrowana długość, zarejestrowany tonaż brutto, moc głównych silników, pojemność ładowni oraz metody przechowywania połowu);
 - d) narzędzia połowowe (np. rodzaje, specyfikacja i ilość narzędzi).
2. Państwo bandery będzie gromadziło informacje o:
- a) przyrządach nawigacyjnych i do wyznaczania pozycji;
 - b) sprzęcie komunikacyjnym i międzynarodowym radiowym sygnale wywoławczym;
 - c) stanie liczebnym załogi.

Artykuł 5

Składanie raportów

Państwo zapewnia, aby statki pływające pod jego banderą przesyłały swoim krajowym władzom do spraw rybołówstwa, a w uzgodnionych przypadkach właściwej subregionalnej lub regionalnej organizacji do spraw zarządzania połowami lub stronom układu, dane zawarte w dziennikach połowowych dotyczące odłowu i nakładu, w tym dane dotyczące czynności połowowych na pełnym morzu, z dostateczną częstotliwością aby wypełnić wymagania krajowe oraz zobowiązania regionalne i międzynarodowe. Transmisja takich danych jest dokonywana w razie potrzeby przez radio, za pomocą teleksu, faksu, za pośrednictwem satelity lub w inny sposób.

Artykuł 6

Weryfikacja danych

Państwa lub w stosownych okolicznościach subregionalne lub regionalne organizacje do spraw zarządzania połowami, lub strony układu powinny ustanowić mechanizm weryfikacji danych dotyczących połowów, takich jak:

- a) weryfikacja pozycji za pośrednictwem systemu monitorowania statków;
- b) naukowe programy obserwacyjne umożliwiające monitorowanie odłowu, nakładu, składu odłowu (gatunki docelowe i gatunki niebędące gatunkami docelowymi) oraz inne szczegóły czynności połowowych;
- c) raporty z rejsu statku, wyładunku i przeładunków;
- d) pobieranie próbek w porcie.

Artykuł 7

Wymiana danych

1. Dane zgromadzone przez państwa bandery muszą być przekazywane innym państwom bandery i właściwym państwom nadbrzeżnym, za pośrednictwem właściwej subregionalnej lub regionalnej organizacji do spraw zarządzania połowami lub w ramach układów. Takie organizacje lub strony układów kompilują dane i udostępniają je terminowo i w uzgodnionym formacie wszystkim zainteresowanym państwom, na warunkach ustanowionych w ramach organizacji lub układu z jednoczesnym zachowaniem poufności w odniesieniu do danych niezagregowanych, oraz powinny, na ile to tylko możliwe, rozbudowywać systemy baz danych umożliwiające efektywny dostęp do danych.

2. Na poziomie światowym gromadzenie i rozpowszechnianie danych powinno być realizowane przez Organizację do spraw Wyżywienia i Rolnictwa Narodów Zjednoczonych. W sytuacji, gdy nie istnieje subregionalna lub regionalna organizacja do spraw zarządzania połowami lub układ, organizacja taka może wykonywać te czynności na szczeblu subregionalnym lub regionalnym w drodze porozumienia z zainteresowanymi państwami.

Załącznik II

WYTYCZNE DOTYCZĄCE STOSOWANIA ZAPOBIEGAWCZYCH PUNKTÓW REFERENCYJNYCH W ZAKRESIE OCHRONY ZASOBÓW RYBNYCH MIĘDZYSTREFOWYCH I ZASOBÓW RYBNYCH MASOWO MIGRUJĄCYCH I ZARZĄDZANIA NIMI

1. Zapobiegawczy punkt referencyjny to wartość szacunkowa uzyskana w drodze uzgodnionej procedury naukowej, odpowiadająca stanowi zasobu i łowiska, którą można wykorzystać w charakterze wskaźnika w zarządzaniu połowami.
2. Należy stosować dwa rodzaje zapobiegawczych punktów referencyjnych: punkty referencyjne dotyczące ochrony lub ograniczeń, oraz punkty referencyjne dotyczące zarządzania lub celu. Punkty referencyjne określają granice, które zmierzają do ograniczenia odłowu do bezpiecznych biologicznie wielkości, w ramach których zasoby mogą zapewnić maksymalny zrównoważony uzysk. Docelowe punkty referencyjne służą do celów zarządzania zasobami.
3. Zapobiegawcze punkty referencyjne powinny być charakterystyczne dla danego zasobu w celu uwzględnienia między innymi możliwości reprodukcyjnych, żywotności każdego zasobu i charakterystyki przedsiębiorstw rybackich eksploatujących zasób, a także innych przyczyn śmiertelności i większych niejasności dotyczących zasobu.
4. Strategie zarządzania mają na celu utrzymanie poziomu lub odbudowania populacji odławianych zasobów, a w razie konieczności gatunków towarzyszących lub zależnych, do poziomu odpowiadającego wcześniej uzgodnionym zabezpieczającym punktom referencyjnym. Tego rodzaju punkty referencyjne są wykorzystywane do uruchomienia uzgodnionych działań z zakresu ochrony i zarządzania. Strategie zarządzania obejmują środki, którą mogą być wykonywane z chwilą zbliżenia się do zapobiegawczych punktów referencyjnych.
5. Dzięki strategiom zarządzania połowami ryzyko przekroczenia granicznych punktów referencyjnych jest bardzo małe. Jeżeli ilość jakiegoś zasobu zmaleje poniżej granicznego punktu referencyjnego lub grozi jej zmniejszenie poniżej takiego punktu, należy podjąć działania z zakresu ochrony i zarządzania, aby ułatwić odtworzenie zasobu. Dzięki strategiom zarządzania połowami docelowe punkty referencyjne w ujęciu średnim nie są przekraczane.
6. W przypadku gdy informacje potrzebne do określenia punktów referencyjnych dotyczących łowiska są niedostateczne lub gdy ich nie ma, ustalane są tymczasowe punkty referencyjne. Tymczasowe punkty referencyjne mogą być ustalane przez analogię do podobnych i lepiej znanych zasobów. W takich sytuacjach łowisko podlega intensywniejszemu monitorowaniu, aby umożliwić weryfikację tymczasowych punktów referencyjnych z chwilą uzyskania lepszych danych.
7. W odniesieniu do granicznych punktów referencyjnych wskaźnik śmiertelności przy połowach, który określa maksymalny zrównoważony uzysk, powinien być traktowany jako kryterium minimalne. W przypadku zasobów, które nie uległy przełowieniu, strategie zarządzania połowami zapewniają, że śmiertelność przy połowach nie przekroczy poziomu odpowiadającego maksymalnemu zrównoważonemu uzyskowi, a biomasa nie spadnie poniżej wcześniej określonego progu. W przypadku zasobów przełowionych biomasa, która dawałaby maksymalny zrównoważony uzysk, może posłużyć za cel odtwarzania zasobów.

ZAŁĄCZNIK B

Deklaracja dotycząca kompetencji Wspólnoty Europejskiej w odniesieniu do spraw regulowanych Porozumieniem w sprawie wprowadzenia w życie postanowień Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza z dnia 10 grudnia 1982 roku odnoszącej się do ochrony zasobów rybnych międzystrefowych i zasobów rybnych masowo migrujących i zarządzania nimi

(Deklaracja sporządzona zgodnie z artykułem 47 Porozumienia)

1. Artykuł 47 ustęp 1 Porozumienia w sprawie wprowadzenia w życie postanowień Konwencji Narodów Zjednoczonych o Prawie Morza odnoszącej się do ochrony zasobów rybnych międzystrefowych i zasobów rybnych masowo migrujących i zarządzania nimi przewiduje, że w przypadkach, w których międzynarodowa organizacja określona w artykule 1 załącznika IX do Konwencji nie posiada kompetencji we wszystkich sprawach regulowanych niniejszym Porozumieniem, w odniesieniu do udziału takiej międzynarodowej organizacji w Porozumieniu stosuje się *mutatis mutandis* załącznik IX do Konwencji (z wyjątkiem artykułu 2 zdanie pierwsze i artykułu 3 ustęp 1).
2. Aktualnymi członkami Wspólnoty są Królestwo Belgii, Królestwo Danii, Republika Federalna Niemiec, Republika Grecji, Królestwo Hiszpanii, Republika Francuska, Irlandia, Republika Włosa, Wielkie Księstwo Luksemburga, Królestwo Niderlandów, Republika Austrii, Republika Portugalska, Republika Finlandii, Królestwo Szwecji i Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej.
3. Porozumienie w sprawie wprowadzenia w życie postanowień Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza odnoszącej się do ochrony zasobów rybnych międzystrefowych i zasobów rybnych masowo migrujących i zarządzania nimi, stosuje się biorąc pod uwagę kompetencje przeniesione na Wspólnotę Europejską w odniesieniu do terytoriów, w stosunku, do których obowiązuje Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, na warunkach ustalonych w tym Traktacie, w szczególności jego Artykuł 227.
4. Niniejsza deklaracja nie dotyczy terytoriów Państw Członkowskich, w odniesieniu do których nie ma zastosowania wymieniony Traktat, oraz pozostaje bez uszczerbku dla aktów lub stanowisk, jakie mogą zostać przyjęte na mocy Porozumienia przez dane Państwa Członkowskie na rzecz i w interesie takich terytoriów.

I. SPRAWY, W ZAKRESIE KTÓRYCH WSPÓLNOTA MA WYŁĄCZNE KOMPETENCJE

5. Wspólnota zwraca uwagę, że jej Państwa Członkowskie przekazały jej swoje kompetencje w zakresie ochrony żywych zasobów morskich i zarządzania nimi. W związku z tym, w tej dziedzinie do Wspólnoty należy przyjmowanie istotnych zasad i przepisów (które Państwa Członkowskie wykonują) oraz w ramach jej kompetencji leży wspólne podejmowanie przedsięwzięć z państwami trzecimi lub właściwymi organizacjami.

Te kompetencje stosuje się w odniesieniu do wód podlegających krajowej jurysdykcji w zakresie rybołówstwa oraz do pełnego morza.

6. Na mocy prawa międzynarodowego Wspólnota posiada kompetencje regulacyjne w odniesieniu do państwa bandery statku, w celu określania środków ochrony morskich zasobów połowowych i zarządzania nimi, stosowanych do statków pływających pod banderami Państw Członkowskich, oraz zapewnienia, że Państwa Członkowskie przyjmą przepisy umożliwiające wykonanie wymienionych środków.
7. Niemniej jednak środki stosowane w odniesieniu do kapitanów i oficerów statków rybackich, na przykład odmowa, cofnięcie lub zawieszenie uprawnień do służby w takim charakterze, leżą w zakresie kompetencji Państw Członkowskich zgodnie z ich ustawodawstwem krajowym.

Środki dotyczące wykonywania jurysdykcji przez państwo bandery w stosunku do jego statków na pełnym morzu, w szczególności postanowienia dotyczące dokonywania kontroli i zwalniania z kontroli statków rybackich przez inne państwa niż państwo bandery, międzynarodowej współpracy w zakresie wykonywania i odzyskiwania kontroli nad ich statkami, leżą w kompetencji Państw Członkowskich zgodnie z prawem wspólnotowym.

II. SPRAWY W ZAKRESIE, KTÓRYCH KOMPETENCJE NALEŻĄ DO WSPÓLNOTY I JEJ PAŃSTW CZŁONKOWSKICH

8. Wspólnota dzieli z Państwami Członkowskimi kompetencje w następujących sprawach regulowanych przez niniejsze Porozumienie: wymagania rozwijających się państw, badania naukowe, środki państwa portu oraz środki przyjęte w odniesieniu do podmiotów niebędących członkami regionalnych organizacji rybołówstwa i niebędących stronami Porozumienia.

W stosunku do Wspólnoty i jej Państw Członkowskich stosuje się następujące postanowienia Porozumienia:

— *postanowienia ogólne*: (artykuł 1, 4 i 34 do 50),

— *rozstrzyganie sporów*: (część VIII).

ZAŁĄCZNIK C

Deklaracje wyjaśniające składane przez Wspólnotę i jej Państwa Członkowskie w związku z ratyfikacją Porozumienia

1. Wspólnota Europejska i jej Państwa Członkowskie rozumieją, że pojęcia „szczególne cechy geograficzne”, „specyficzne cechy subregionu lub regionu”, „socioekonomiczne geograficzne i środowiskowe czynniki”, „naturalna charakterystyka morza” oraz inne temu podobne pojęcia użyte w nawiązaniu do regionu geograficznego, pozostają bez uszczerbku dla praw i obowiązków państw w ramach prawa międzynarodowego.
2. Wspólnota Europejska i jej Państwa Członkowskie rozumieją, że żadne z postanowień niniejszego Porozumienia nie może być interpretowane w taki sposób, aby było sprzeczne z zasadą wolności na pełnym morzu, uznaną przez prawo międzynarodowe.
3. Wspólnota Europejska i jej Państwa Członkowskie rozumieją, że pojęcie „państwa, których obywatele prowadzą połowy na pełnym morzu”, nie stanowi nowej podstawy dla jurysdykcji opartej na przynależności państwowej osób zajmujących się połowami na pełnym morzu, w miejsce zasady jurysdykcji państwa bandery.
4. Niniejsze Porozumienie nie zapewnia żadnemu państwu prawa do utrzymywania lub stosowania jednostronnych środków w okresie przejściowym, określonych w artykule 21 ustęp 3. Jeżeli nie osiągnięto żadnego porozumienia, państwa postępują wyłącznie zgodnie z postanowieniami przewidzianymi w artykułach 21 i 22 Porozumienia.
5. W odniesieniu do stosowania artykułu 21 Wspólnota Europejska i jej Państwa Członkowskie rozumieją, że gdy państwo bandery oświadcza, iż zgodnie z postanowieniami artykułu 19 zamierza sprawować władzę nad statkiem rybackim pływającym pod jego banderą, władze państwa dokonującego kontroli nie zamierzają sprawować takiej władzy na podstawie postanowień artykułu 21.

Każdy spór powiązany z tą kwestią jest rozstrzygany zgodnie z procedurami przewidzianymi w części VIII Porozumienia. Żadne państwo nie może wszczynać tego rodzaju sporu w celu zachowania kontroli nad statkiem, który nie pływa pod jego banderą.

Ponadto Wspólnota Europejska i jej Państwa Członkowskie uważają, że słowo „bezprawne” użyte w artykule 21 ustęp 18 Porozumienia powinno być interpretowane w świetle całego Porozumienia, w szczególności jego artykułów 4 i 35.

6. Wspólnota Europejska i jej Państwa Członkowskie powtarzają, że wszystkie państwa wstrzymają się w swoich stosunkach od gróźb lub stosowania siły zgodnie z ogólnymi zasadami prawa międzynarodowego, Karty Narodów Zjednoczonych i Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza.

Ponadto Wspólnota Europejska i jej Państwa Członkowskie podkreślają, że zastosowanie siły określonej w artykule 22 stanowi wyjątkowy środek, który musi opierać się na jak najbardziej rygorystycznym przestrzeganiu zasady proporcjonalności i że wszelkie jego nadużycie powoduje międzynarodową odpowiedzialność państwa prowadzącego kontrolę. Każdy przypadek nieprzestrzegania jest rozwiązywany przy użyciu polubownych środków, zgodnie z obowiązującymi procedurami rozstrzygania sporów.

Ponadto Wspólnota Europejska i jej Państwa Członkowskie uważają, że istotne warunki dotyczące wejścia na pokład i kontroli powinny być dokładniej opracowane, zgodnie z właściwymi zasadami prawa międzynarodowego w ramach odpowiednich regionalnych i subregionalnych organizacji do spraw zarządzania połowami i układów.

7. Wspólnota Europejska i jej Państwa Członkowskie rozumieją, że w świetle stosowania postanowień artykułu 21 ustępy 6, 7 i 8, państwo bandery może polegać na wymaganiach swojego systemu prawnego, w ramach którego organy ścigania mają swobodę podejmowania decyzji w odniesieniu do podejmowania ścigania, w świetle stanu faktycznego sprawy. Decyzje państwa bandery oparte na takich wymaganiach nie są interpretowane jako brak reakcji lub wstrzymanie się od działań.